

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

307718

Vol. 7.

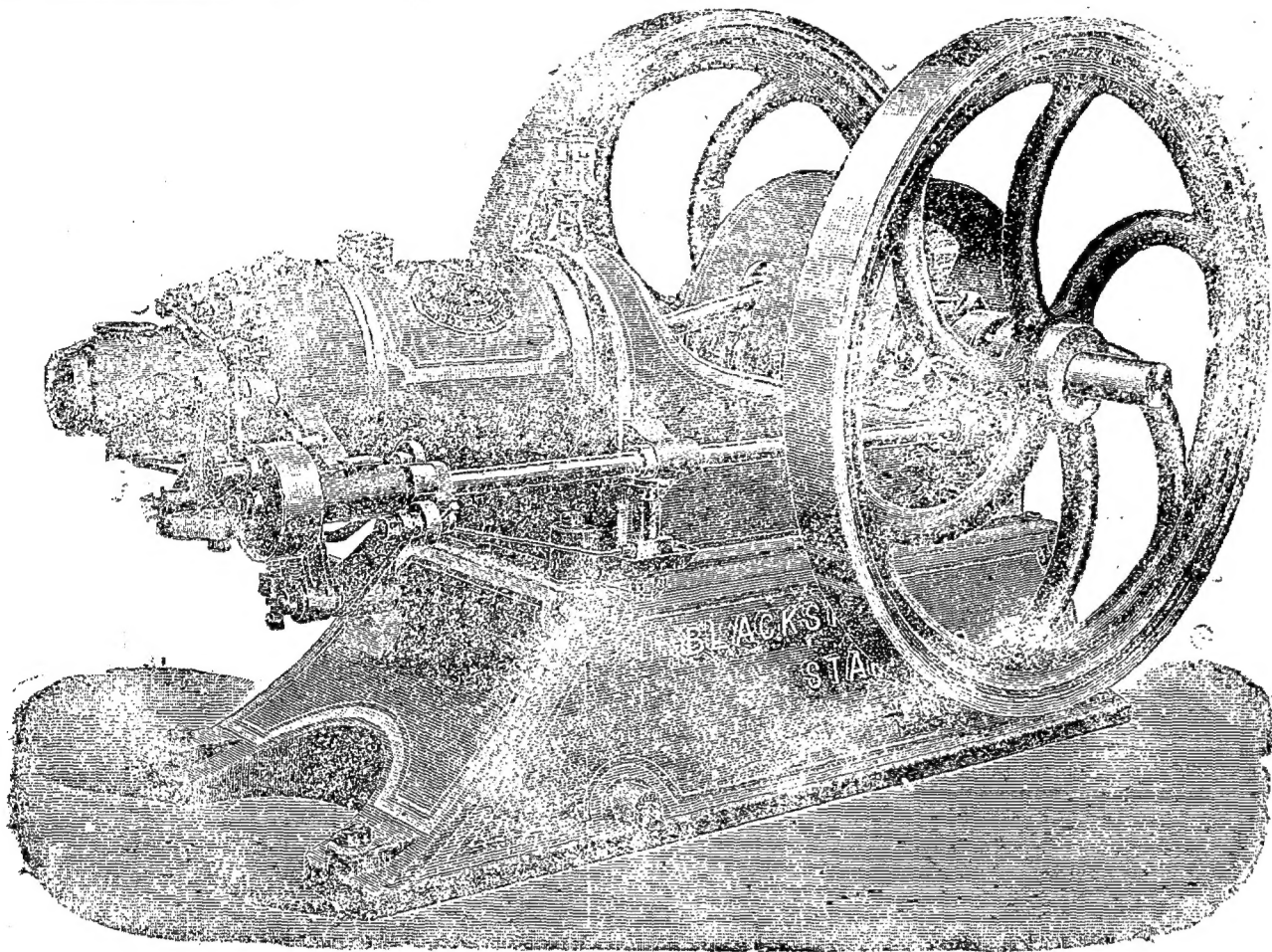
సంపుటము. 2

జనవరి 1920 వ సంవత్సరం జూలై నెల 13 తేది మంగళవారం

No. 86.

రాష్ట్రపతి జనరల ఆదేశము ప్రకారము

సంచిక ౮౬

బ్లాక్ స్టైన్ ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఈ ఇంజనులు, క్రొత్త ఆయిల్ మోటార్లను చలించుటకు వలెయ్యవచ్చును. ఈ ఇంజనులు, చలించుటకు వలెయ్యవచ్చును.

ఈ ఇంజనులలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టైన్ ఇంజనులు చలించుచున్నవి. ఈ ఇంజనులలో చలించుచున్నవి. ఈ ఇంజనులలో చలించుచున్నవి.

బ్లాక్ స్టైన్:

మార్షల్ నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1906

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైన్ రోడ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోర్, లండన్.

అమృతంజనము

ఈ అమృతంజనము, చలించుటకు వలెయ్యవచ్చును. ఈ అమృతంజనము, చలించుటకు వలెయ్యవచ్చును.

బొంబాయి లైలము 0-12-
బెజవాడ లైలము 0-8-0
లాహోర్ లైలము 0-8-0

అమృతంజనం డిపో,
4, వంటకెట్టే రోడ్, మద్రాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు వలెయ్యవచ్చును. ఈ పుస్తకము, ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు వలెయ్యవచ్చును.

టి. సి. యన్. 710
పరిమళానంద నస్యము.
తల దబ్బి 1-1 రూ 0-4-0, డి. సి. చార్జి రూ 0-8-0
12 దబ్బుల రూ 2-8-0, " " 0-8-0
మేలైన మద్రాసు సాదానస్యము.
నెం 1 కేరళ (24 రూ) 0-14-0, డి. సి. ఛార్జి 0-5-0
నెం 1 పీకెట్ (120 రూ) 8-8-0, డి. సి. ఛార్జి 1-0-0
టి. సి. నాగలింగప్ప అందు కంపెనీ,
4 కింగ్స్టన్ రోడ్, పోస్ట్మెన్ రోడ్, మద్రాసు.

బహుమానము
వైద్య విద్య
ఆయుర్వేద శాస్త్రములను మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
(1706) 27, బీకానూరు, మద్రాసు.

అమృతంజనం డిపోవారి డిపోవారి డిపోవారి అమృతంజనం, తామరలైలము, మోహనలైలము, వంటకెట్టే రోడ్, మద్రాసు. ఈ అమృతంజనం, తామరలైలము, మోహనలైలము, వంటకెట్టే రోడ్, మద్రాసు.

ప్రత్యేకములు

అవసర తేదీ మహాసభ:—అవసర తేదీ మహాసభ కలకత్తాలో రాబోవు సెప్టెంబరులో జరుగును.

హాజీయాక్రమ పోదలపన (కయాజీఖలు సింధు నుండి 10 వ తేది లాహోరుకు వచ్చిరి.)

భూకంఠము:—9 వ తేది సింహ నీస్ మోగ్రాఫ్ లో రాత్రి 8-9-38 నిమిషములకు 200 మైళ్ల దూరము భూకంఠము గలుగుచున్నట్లు కనపడినది.

వైస్రాయిగారు మిరజివారముతో సంయుక్తరాష్ట్రము లెట్టి సెంటు గవర్నరు గారిని దర్శించుటకు 80 వ జూలై తేదిని సైంటులకు కేగి 7 వ ఆగస్టు తేదికి తిరిగి వత్తును.

బొంబయి శ్రీలంకాధ్యక్షుల సాంఘికసంఘ నివేదికము వై గావించిన తీర్మానములను జే. బి. వెలిటునతిగాడు ఇండియా మంత్రిగారికి కందిచ్చారా పంపిరి.

శిరాజీ జమీందారుల భాగ్యమంతుడు నగు వ్యారక పింగను నరకు బండిపోటుల చేయించుచుండెనని అలహాబాదు హైకోర్టులో చార్జి చేయబడి నిచారణమొనరించుటకు జేయబడినది.

లాలా లజపత్తాయీగారు నానాబాటియ కార్మిక సభకు భారతీయకార్మికుల ప్రతినిధిగా బొంబయి కార్మికులతో కలుసుకొనబడిరి. ఇదివర కెక్కుకొనబడిన గివహారాగారు తెనక బిగ్గింపనున లజపత్తాయీగారిని యెక్కుకొనిరి.

అయోధ్యనుండి ప్రకారము సౌర్యభామని సేనలో గాని, హరికాదళముగాని, వైమానకదళముగాని, తనిజేసి పించున పుష్పకొనుచున్న కవిమండ్రు ఆఫీసరు గ్రేసుకు తక్కువ యుద్ధాగోచరము పరిమాణము సమయమున కతని యొద్దనున్న ఆయుధములను ధరించుటకు లై సెన్సు ఫీజు చెల్లించునట్లు కరెక్షు.

అప్రసిద్ధానముననున్న మహానూరులను వారిల్లరులను బాధించి క్రమ క్రమము తరున్నది. వారి కిద్దరుదలి దూరముగా పోవుట క్రమములేదట. ఉన్నచోటనే సేవ్యమునకు భూములు తొరకవలెనట. అట్టిభూములు అప్రసిద్ధులను సత్వమునకు లోను గావించినగాని వారికి దొరకవు.

రెండువర్సన్(కర్నూడాఫ్ మ్యూనిసిపాలిటీ అను కేసులో ఆసియాకంపెనీ దక్షిణాఫ్రికాలో ఆస్తిని కలిగియుండ వచ్చునని తీర్పు వచ్చెనని జోహాన్సుబర్గ నుండి కందివార్త వచ్చె ననియు ఇంగ్లండును దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని భారతీయుల కష్టములు తగ్గుననియు గంధిగారు వ్రాయుచున్నారు.

బొంబాయి పార్టీలు, కాసనసభాసభ్యత్వము:—10 వ తేదిని బొంబాయి పార్టీ సెంట్రల్ సంఘమువారు కాసన సభలందు కనుక సంతృప్త ప్రాతినిధ్యముగాని కొన్ని సంఖ్య మిత్రమైన స్థానములనుగాని యివ్వవలెనని ప్లేటు శ్రేణులకి గారికి కందివార్త పంపిరి.

మలబారువార్త:—వయ్యనూరు విద్యాలయము లోని ఒక ఉపాధ్యాయుడు విద్యాలయములోని కొంతమంది బాలికలను ఒక కూరీ రిక్తుకును సహాయముతో కలిత్రుల అనుమతి లేకుండా సంస్థానములలో కులిపనిచేయుటకు తీసికొని పోయినందుకు కన్ననూరులో వారిని కట్టుకొనబడి ఫిర్యాదు చేయబడిరి. కేసు విచారణాంతరము మద్రాసు కిద్దరికిని 8 మాసముల కఠినపరకము వార్త ముబారు సెవన్సుకోర్టులో విధించబడినది.

జలంధరులో సీతారా మహాలాడు మెట్రిక్యులేషన్ కేసులో చక్రవర్తిలకు జవాబువ్రాయుచు రాజద్రోహము వెలిబుచ్చు విషయముల వ్రాసెనట. పోలీసువారు గుర్తుగా జ్ఞాపకము దుస్సరకు తీవ్రముల వ్రాయుచుని బోధించినా దని చెప్పుగా జ్ఞాపకమునుండి ప్రకర్తన కలిగియుండునటుల హామీ తెచ్చుకొని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు కోరిరి. అప్పీలులో లాహోరు హైకోర్టువారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యంత్రువును రద్దుచేసిరి.

గుమరీథా బాక్సులు గవర్న మెంటు భవనమును చుట్ట దించుట:—తిరుగుబాటు చేయుటకు సజాఫ్ ఆందోళన వరులవలన గవర్నర్ బేయింగ్ వీస గుమరీథా బాక్సులను 2 వ తేదిని ప్రభుత్వభవనములను చుట్టదించి అరబ్బీ తేజ రక్షకులను వైసికులను చంపి అంతకు ముందు నిర్బంధములో యుండిన వారిని, బలవంతముగా విడిపించిరి. చాలా ప్రజేషములందు లై ల్యూమగ్రాము లెగగొట్టిరి. అందువలన చాలా కష్టము కలిగినది. వైసికాధికారులు సేవలను కంపులున్నార ఆ బాక్సులవారిని తీసివేయుటకు ఏర్పాటు చేయబడిన నియమముల ప్రకారము ఎ త్తుక చేయబడినది. అచ్చటికి సంవత్సరము వైసికులలో 45 వ సిట్టెలు, 86 వ కల్లూకు 29 వ కాల్యుల, 14 వ మరాటా దళములును యున్నవి. మెసపోటామియా పరిస్థితులు సంస్కృ ప్రకరముగనే యున్నవి.

7 వ తేదిని లాహోరులో సమావేశమై సభయందు 28 వ తేదినుండి 7 వ తేది వరకు వార్త వర్సెన్ లై ల్యూ కు వారలు తమ కష్టములను గురించి అధికారిలకు తెలియజేసు కొనుచు గొల్లు మని గొలువెట్టిరి. అధికారిలకు వారు తమ విన్నవము లాలించి స్థితిగతులు చక్కబడవలెనని కంపెన ప్రాతినిధ్యము లన్నియు బూడిదతో బోసిక కన్నీరు చందమైన వనియు తమ కష్టములను అతింపట్టియు, కడుపునొంద బొడు దొరకట్టియు జేరెను. కదలివెట్టి పోవుటయొ యుక్తమని నిర్ధారణ చేసుకొనిరినియు యిప్పటికి 100 మంది హాజీయాక్రమ పోవుటకు యివ్వవలెననియు యింగ్లండు చాలయంది సిద్ధముగా యున్నారనియు వార్త వర్సెన్ లై ల్యూ సంఘాధ్యక్షులగు మిల్లరుగారు వ్రాయుచున్నారు. మరియు సేవ సంఘముయొక్క స్థానిక కార్యదర్శులకు తనివారలు హాజీయాక్రమ పోవుటకు అంగీకరించి వారికి ప్యాసుపోర్టు లిచ్చుటకు తీర్పు పొందవలెనని కోరవలెననియు తాము వారికి నాయకులుగా యుండుననియు కోరిరి.

గనుల నిబంధనలు:—గనులను కాపుటకు నియమములను, నూనె లై సెన్సుల నియమములకు మార్పుచేయు విషయమును గురించి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. నూనె సామగ్రిని బోధించుటకు యివ్వబడిన 11 సంవత్సరపు గడువు చాలదని తెలుపబడినందున నూనెలై సెన్సులను ఎత్తుక చేయుటకు గురించి మొదగనుల నిబంధనల ఆలోచనతోపాటు ఆలోచించబడుచున్నది. ప్రస్తుత నియమముల ఏర్పాటు చేయుటకు కన్న ఎత్తుక విస్తీర్ణములకు ప్రజేషములందు నూనెకు గనులకు కష్టము కిచ్చుచున్నందున గురించి స్థానిక ప్రభుత్వములకు అధికార ముండవలెననిమొద నూనెపంపబడినది. గవర్న మెంటుబాటు తనివయమును గురించి ఏదైన మార్పు చేయవలెనని తీవ్రమానించినచో యీ విషయము మంజూరు నిమిత్తము ప్లేటు శ్రేణులకి గారికి తెలుపబడును. అందువలన కొంత కాలము వరకు మార్పుచేయబడిన నిబంధనలు అమలులో వెట్టబడవు.

వర్తమానస్థితి:—వర్తమానసామెప్పు కొంచెము మారి నది. లోబర్ బర్మా, ఫోటానాగపూరు, రాజపుటానా తూర్పుభాగము, గుజరాతు, మధ్యసింధుస్థానము, కొంకణం, మలబారులందు వర్త పరకము సాధారణముగా యున్నది. ఆస్సాం, బెంగాల్, బీహారు, సంయుక్తకర్ణాటక తూర్పు, మధ్యపరగణాలు, బొంబాయి, దక్కను, మైసూరులందు అక్కడక్కడ మాక్రము కర్షించినది. ఒరిస్సా, సంయుక్తకర్ణాటక కర్షించుచు, పంజాబు తూర్పు, బెంగాలీస్థానము, మదరాసు తీరపు ఉత్తరభాగములందు కొద్దిగా కర్షించెను. మ్యాజిక్ ఫ్యూ 1½ అం, అక్బాల్, చట్టాపురి కాట్స్ బాదు 8 అం, లై బాసా 8 అం, రాంకపాట్నా 1 అం, అజ్మీర్ ఆమీర కర్షించెను 280, ఉడైపుర్, భూవా కరావర్, అహమ్మదా బాదు 1 అం, ద్వారక 2 అం, రాజాకోట 3 అం, ముంబ 1 అం, కొచ్చి 3 అం, కల్లికోట, మెరకరా 28 అం, కర్ణాటక కంతున కర్షించినది. మొత్తముమొద గుజరాతు, రాజపుటానా లందు వర్తము తక్కువ.

లోకముబోధులకు ఇన్ స్పెక్టర్ లెట్టును నియమించు విషయమును గురించి ప్రజాభిప్రాయమును గోడచూ ఉత్తరువు చేసిన గవర్న మెంటువారి పుత్తర్వును గురించి ఆలోచించుచు ముబారు డిప్రీట్టుబోర్డువారు పథ గావించిరి. అసభారాధ్యక్షులకు మధ్యరాజాగారు గవర్న మెంటు మెమోరాండమును యింగ్లీషు రానివాకి వివరించి చెప్పిరి. ఇ. యెచ్. భామన్ 21 బి. జి. టి. పీ. థి, ఉపాధ్యక్షులు, ఏ. పి. వుడే హాపు న గార్లు మొదలగువారు సభకు వచ్చిరి. వీరకు ఆదివయమును

గురించి చాలనేపు చర్చించిరి. తుట్టుకుదకు ఇన్ స్పెక్టర్ లెట్టు మిక్కిలి అవశ్యకమని నూ అయితే ప్రస్తుతము 10 సంవత్సరములవరకు డిప్రీట్టుబోర్డు ఇంజనీరుల నుమోదించుచున్నానండి వారిని తినుకొనవచ్చు ననియు సభవారు తీర్మానించిరి.

మహాజరితు గడలిదె:—మహాజరితు సంవత్సరమున 6 వ తేదిని విమానక జమ్మిద్ మధ్యకున్న కరాగర్ లో సుక విచారకర మనుసంగతి జరిగెను. మహాజరితు పార్టీలో నిర్దను డిక్రీట్టులేకుండా లై బాలో జమ్మిదుకు ప్రయోజనము చేయుచుండ బ్రిటిషుమిలిటరీ పోలీసువారు కట్టుకొనక ఉభయములకు ఇష్టాయుగా కాలేజీస్టేషనుకడ పోరాటము జరిగెను. లై బా కరాగర్ వరకు ను పోయెను. ఆమహాజరితుల నిర్దరము లైబునుండి క్రిందికి దింపినచో ప్రజల్నింక నలువదిమంది మహాజరితులకు మిలిటరీ పోలీసువారిని కొట్టిరి. అడ్డుకునవచ్చిన మిలిటరీ ఆఫీసరునకు బలమగు గాయములు కలిగెను. అంత కరాగర్ లోనున్న వై క్యము తుపాకులగాల్చి మహాజరితులలో కొడుకు చచ్చెను. ఒకరికి చెప్పుకలిగెను. ముగ్గురు కట్టుబడిరి. బ్రిటిషు మిలిటరీ పోలీసువారు రియపురకు వెళ్లును తిరిగెను. చురపోయినవారి కేసును విమానక గొనిపోయి మరనాడు పాలివెట్టి. ఈవిషయము విమానకలో కల్లాయు కలిగించె ను రాని భిలాపురు హైబడు సంఘములు చాలవరకు కాంలినె వెలకొన్నుచున్నవి. 9 వ తేది ఉదయమున దుకాణము లన్నియు మూసివేయబడెను. సంపూర్ణ మగు నిచారణ జరుగుచున్నది.

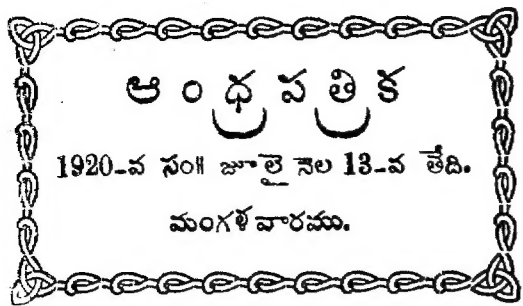
భిలాఫాత్ సభ:—11 వ తేది సాంకలము హాఫీజ్ అబ్దుల్ సుబ్బీగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమైన భిలాఫాత్ సభయందు లాలా లజపత్తాయీగారు నాయకత్వము చేసి, భిలాఫాత్ కుదుర్పు ఒక్కచున్నాదీయులకే గాక హిందూజేతమున కంతకును సంబంధించినదనియు మహమ్మదీయ సోదరులకు సాను భూతి వాతవిలసివై వందననె గాక మానకధర్మములకు చెందిన వైసందున భారతజేతమున కంతకును సంబంధించినదనియు ఏ కాలియైనను మరెయ్యకావని అతిక్రమించినవకు అని సమ్యక్తము కావలదనియు చెప్పిరి. మహమ్మద్ ఉల్ హుస్సేన్ గారిని మైకూల్ ఉల్ ఇబలం అని పిలువవలెననియు భిలాఫాత్ సంఘమువారు దానిని అవలంబించి భిలాఫాత్ నిధిలో సగము మొత్తము ఆఫ్ గడుస్థానమునకు కలకతోవారికయి ఖచ్చిపెట్టవలెననియు తీర్మానించిరి. ఈరెండుతీర్మానములను తక్షణం జరుపవలెననన గులాకమన్నుగారు చెప్పిరి. మహూల్ ఉల్ ఇబలం జుల్లానువైకూడ అధికారము చలాయించవచ్చుననియు చెప్పిరి. మొదట రెండు తీర్మానములు ప్రస్తుతము రద్దుచేయబడినది. మూడవతీర్మానము ఆవారమునాడు సమావేశమగు సభయందు చర్చించుటకు నడలివేయబడినది. ఆమీర్ సమాజుల్లాగారికి డిప్లొమురాకోగ్య విశ్వకముల భగవంతుడు ప్రసాదించుగాక యని జేవుని ప్రార్థించుచు సభ ముగించిరి.

హాజీయాక్రమము:—సింధియా వాసమును, భూస్వాములను బారిష్టరును అగు వాక్ మహమ్మదుగారి నాయకత్వమున 500 మంది మగవారు, 200 మంది స్త్రీలును, బాలుకుల గల హాజీయాక్రమ ప్రత్యేక రైలుబండి యొకటి లాగ్గా నాకుండి బయలుదేరి లాహోరుకు సాయంకాలము 7 గంటలకు చేర నుంకింత వచ్చుచుండెను. కాని మార్గమధ్యమున మల్టాక్ మొదలగు పెద పెద్ద స్టేషనులందు యీ యాక్రమములకు అనేకమంది స్వాగత మొసంగుచుండినందున అట్లున్న సమయమునకు లాహోరు రాజాళక పోయెను. బండి లాహోరు చేరగానే రాత్రియంతయు యాక్రమములు జూచి స్వాగత మిచ్చుటకు మహమ్మదీయులు గుంపులు గుంపులుగా స్టేషను పీకట్టిల్లు నటుల క్రిక్కిరిసి పోయిరి. యాక్రమములను చూడవచ్చిన వారికి నుభులుగా నుండుటకై సెంట్రల్ భిలాఫాత్ సంఘము వారు మార్చి వాఫర్ అతీగారి నాయకత్వమున మంచి ఏర్పాటులను చేసిరి. లాహోరు సేవాసమితివారు, పంజాబుల సేవసల్ వాలంటీయర్లు యాక్రమముల గౌరవింతుటకు వచ్చిరి. లాహోరు పొరుల తరపున మార్చి వాఫర్ అతీగారు స్వాగత మొసంగిన పిమ్మట 5000 రూపాయలు యాక్రమముల కొసంగబడినవి. అమృతసరపు పొరుల తరపున సహితము స్వాగత మొసంగబడిన పిమ్మట 2000 రూపాయలు సమర్పించబడినవి. ఆ యాక్రమములో అమృతసరమునుండి యొక హిందువును, లాహోరునుండి 35 మంది హిందువులును హాజీయాక్రమముగా చేరిరి. మరల యాక్రమముందరిని తీసుకొని 10 వ తేది సాయంకాలము 4 గంటలకు ప్రత్యేక మైన రైలుబండి విమానకునకు కంతున మయ్యెను.

బాలభట సహాయనిధి.

A communique says.—An unfortunate affair in connection with Mahajarin occurred on the 6th instant at Kacha Garhi between Peshawar and Jamrud. The following are the facts as at present reported. Two members of a party of Mahajarin proceeding by train to Jamrud were detected by two British military police travelling without tickets. An altercation ensued at the Islamia College station but the train proceeded to Kacha Garhi. An attempt was made to evict these Mahajarins whereupon the military police were attacked by a crowd of some forty Mahajarins and a British Officer who intervened was seriously wounded with a spade. A detachment of Indian troops at Kacha Garhi thereupon fired two or three shots at the Mahajarins making murderous assault on the British officer. One Mahajarin was killed and one wounded and three arrested. Both British military police were injured. The body of the Mahajarin was despatched to Peshawar and buried on the morning of the 9th. This incident has caused considerable excitement in Peshawar city but the Khilafat Hijrat committee are exercising a restraining influence. Shops were closed on the morning of the 9th. Full enquiry has been instituted.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాయందు దనుభవించిన నిర్బంధకములు సర్వత్ర తెలిసిన విషయము. భారతీయులను బంధకవారతదధిని వలస రాజ్యములందు వనిజేయుటకు బ్రిటిషువర్తకులు గొనిపోయి యుచుటను దండనదధిని వనిజేయించుకొని కుబేరులగుచుండిరి. వనివాడు బానిసగనున్నంత వరకును తెల్ల యజమాను లానందించుదురు. బంధనముపోయి స్వాతంత్ర్య దేవనము నవలంబించిన వెంటనే వాని నివాసమును దుర్భరముగను. బంధకదధి యున్నపుడుగాని పోయినపుడుగాని భారతీయులకు నుఖము స్వాతంత్ర్యములేదు. దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయుల ప్రవేశము విషయమున నివాసము విషయమునను, వ్యాపార గమనా గమన విషయము నను గంధి మహాత్ముని నాయకత్వముక్రిందను కదేంద్రక్రితము సత్యాగ్రహయాతనమున జరిగిన యాందోళనము సామాన్యముగ దెలిసిన విషయము. ఆ సమయము నందు హార్డింజి ప్రభువు భారతీయుల కక్షమునకు నానుకత్వము వహించి కొంత యజమానపరిస్థితులను గల్పించెను. భారతీయుల దక్షిణాఫ్రికా ప్రవేశమునకు ప్రతిబంధకములను గల్పించుట కంటెను దక్షిణాఫ్రికా వాస్తవ్యులైన భారతీయుల ప్రతిబంధకములను దొలగించుటకు భారతీయులు గోరి యుండిరి. 1. నేటాలునందు సంవత్సరమునకు మూడు సవరణల తల కన్నును చెల్లించుట. 2. ఒక ప్రాంతమునుండి వేరొక ప్రాంతమునకు పోవుటకు నిర్బంధము. 3. వ్యాపారముచేయుటకు లైసెన్సులను పొందుట. 4. భార్యాపుత్రాదుల ప్రవేశమునకు నిర్బంధము. 5. మతాచారముల కనుసాధనమైన నివాహము సంగీకరించకుండుట మొదలగు సమస్యలు దక్షిణాఫ్రికాయందు సత్యాగ్రహమునకు గారణములు. ఈ సమస్యలను నిర్ణయించుట కొక వంచాయతిని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వ మేర్పాటుచేసినది. అందు సర్ బెంజమిను రాబర్టు సో భారతీ ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ నుండిరి. ఆ నిర్ణయముల ననుసరించి 1914-వ సంవత్సరపు ఇండియను కలీఫుచట్టము నిర్మించబడినది. ఆ శాసనము

1. భారతీయుల నివాహముల సంగీకరించుట
2. భార్యకు మైనరు పిల్లలకు ప్రవేశమును గలిగించుట.
3. భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాయందు నివాహములను జేసికొనుటకు సౌకర్యములను గలిగించుట.
4. తల కన్నును తీసివేయుట.
5. వర్తకమును జేయుటకు గమనాగమనములకు సౌకర్యములు గల్పించుట.
6. భారతీయుల స్వత్వ సంరక్షణ సంగీకరించుట మొదలగు ప్రయోజనములను సమకూర్చినది. ఈ విషయమై గంధిమహాత్ముడు 1914-వ సంవత్సరమునందు దెలిపిన యభిప్రాయము వర్తమాన సమయమునందు గమనించవలసియున్నది.

“భారతీయుల స్వత్వము లనగ భారతీయులకు వారి సంతతికంటెని వారు నివసించుచు వ్యాపారము చేసికొనుచుండిరి కట్టణములందు నివసించుచు వ్యాపారమును జేసికొనెడి

స్వత్వము. వారొక కట్టణమునుండి వేరొక కట్టణమునకు నివాసమును మార్చినను వర్తకమును మార్చినను వారి హక్కులు పోయివు. .... వాడేమును దీనితో సంకృప్తి కెందియుండలేదు. (ట్రాన్సు వా లు బంగారుచట్టము, ట్రాన్సువాలు కట్టణశాసనము, ట్రాన్సువాలు 1895 వ సంవత్సరపు 31 వ శాసనము భారతీయుల స్వత్వములను గలిగించుటకు మార్పు సందున వారికి సంకృప్తి గలుగలేదు. అంతర రాష్ట్రీయప్రతిక్షేపములు పూర్తిగ తొలగింప బడలేదని కొందలకు తృప్తి గలుగలేదు. వివాహసమస్య సంబంధముగ నిర్ణయించబడినదని కొందల కసంతృప్తి గలిగినది. కాని నేను వారితో నేకీ భవించలేదు. ఈ విషయములు సత్యాగ్రహమునందు జేరక పోయినను నీ విషయములను సానుభూతితో మున్నందు ప్రభుత్వము నిర్ణయించవలయునని యంగీకరింపవలసి యున్నది. నివసించుచున్న భారతీయులకు సంపూర్ణమైన పౌరస్వత్వమును సంప్రాప్తమగు వంతవరకును వారికి పూర్ణామోదము గలుగుట యశంభవము.”

అదినండియును భారతీయులను వెడల గొట్టుటకు విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్న తెల్ల జాతులు యాధానంతరము వారిని తిరిగి నిర్బంధించుట కుపక్రమించిరి. గంధిగారికిని స్పట్సుగారికిని జరిగిన నిర్ణయములందు రెండు ముఖ్య విషయములు గమనింపదగియున్నవి. దక్షిణాఫ్రికాను తెల్లదొరల చేతమునుగ జేయుటకు భారతీయుల భావి ప్రవేశమును నిరోధించిన నిరోధించవచ్చునని యంగీకరించుచు చిరకాల మా చేతమునందు నివసించుచున్న వారల కే విధమైన ప్రతిబంధకము లుండజనదని గంధిమహాత్ముడు ప్రతిపాదించెను. అయిదేండ్ల ఏర్పాటులు జరిగినవి. తిరిగి గత సంవత్సరమునందు భారతీయులను వెడల గొట్టుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి.

భారతీయులు 1914 వ సంవత్సరపు శాసనము ననుసరించి వారు నివసించెడి కట్టణములందు వర్తకమును జేయుచు బాగుపడుచుండిరి. ఒక వర్తక సంఘాధిపతి తన స్వత్వమును వేరొకనికి వ్యాయాశాస్త్రానుసారముగ స్వాధీనము చేయుచుండెను. ఇది యుక్రమమని తెల్లవారు ప్రతిబంధించుచుండిరి. ట్రాన్సువాలు బంగారుశాసన మూసియూ ఖండవానులు నిర్ణయించిన స్థలములందుగాక నితర స్థలములందు నివసించగూడదని నిర్ణయించుచున్నది. ఈ శాసనము ననుసరించి కట్టణములందు భారతీయులకు వ్యాపారమును జేయుటకు లైసెన్సులు మానివేయబడినవి. కోర్టులందు భారతీయుల కనుకూలముగ తీర్పుచేయబడినను కట్టణాధికారులు లైసెన్సుల నాపివేసిరి. భారతీయులు కట్టణములందు ప్రత్యేకముగ స్థిరాస్తిని గలిగి యుండజనదని 1835 వ 31 వ శాసనము నిర్ణయించుచున్నది. కాని 1909 సంవత్సరపు 31 వ శాసనము సంఘములకు స్థిరాస్తిని గలిగియుండుట కధికారము నొసంగుచున్నది. ఇది శాసనాభిప్రాయమునకు విరుద్ధమని ట్రాన్సువాలు ప్రభుత్వము వాదించుచున్నది. ఈ కష్టములను విచారింపుటకై 1919 సంవత్సరము మార్చియందు నియమించిన వంచాయతి ఫంఘు మిట్టలు నిర్ణయించినది:

“1. 1914 సం॥ జూలై నెల 13 వ తేది (ప్రవేశములందు వర్తకమును జేయుచున్న వారి హక్కులు నిలువవలయును. 2. ఈ కష్టము లైసెన్సులకు బొంది వర్తకమును జేయుచున్న వారి హక్కులను గాపాడవలయును. 3. భారతీయులు వారికి పుడుగల వ్యాపారపు హక్కులను ట్రాన్సువాలుసంఘ హక్కులనుగలిగి నివసించుచున్న వారి కొనంగ వచ్చును. 4. ముందాసియా ఖండవానులకు క్రొత్తగ వ్యాపారములను జేయుటకు హక్కులు గలుగకుండునటు తేర్పాటులను జేయవలయును. 5. స్థిరాస్తి విషయమై గల 1885 సం॥ 31 వ శాసనమును మార్చి అసియాఖండవానుల స్థిరాస్తిని గలిగియుండుటకు ప్రతిబంధకములను గల్పించవలయును.”

ఈ నిర్ధారణలను నామోదించుటకు 1919 వ సంవత్సరమునందు జేయబడిన శాసనము భారతీయులకు గాని వారి ప్రతిపక్షులకు గాని సంకృప్తిని గలుగజేయలేదు. విషయములను తిరిగి విమర్శించుట కొక వంచాయతి సభ యేర్పడినది. దాని యెదుటను భారతీయుల వాదమును దెలుపుటకు సర్ విలియము రాబర్టుసోగారు పోయి యుండిరి. ఆ సంఘమునా రాసియావానులు స్థిరాస్తిని గలిగియుండుట, వర్తకపు హక్కులను గలిగి యుండుట, వారికి గల యితర హక్కుల మొదలగు విషయములను బరిశీలించి చేసిన తీర్మాన మీ విషయమై భారతీయులకు నిరాశను గలిగించుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా వాసులు భారతీయులను వెడలగొట్టమని కోరిరి. భారతీయులు సంపూర్ణమైన పౌరస్వత్వములను వెనుకటి నిర్ణయముల ప్రకారము గావలయునని కోరిరి. ఈ దౌర్భాగ్యచరిత్రము సంతయును బరిశీలించిన వారలకు దక్షిణాఫ్రికా వాస్తవ్యులకు భారతీయుల కట్ట గల వైరుసస్యము వ్యక్త మగుచున్నది. తెల్ల వారికి భరతఖండమునకు నిరభ్యంతరముగ గల ప్రవేశమే భారతీయులకును వలసరాజ్యములకు గలదు. తెల్లవారు వారి హక్కులను వలెనే దక్షిణాఫ్రికాయందు నివసించుచున్న భారతీయుల హక్కులను గాపాడవలయును. భారతీయులకు సంపూర్ణమైన పౌరస్వత్వములు లేకపోయినను 1914-వ సంవత్సరపు శాసన మొసంగిన హక్కులనైనను సంపూర్ణముగ గాపాడవలయును. ఇప్పుడు నియమించిన వంచాయతీసభ ఈ క్రింది సిఫారసులను జేసినది:

“ఇట్లనుగల భారతీయులు 1914 సం॥ శాసనము ననుసరించి స్వదేశమునకు పోవచ్చును. 2. వెళ్లదలచినవారికి ఖర్చులను ప్రభుత్వమువారి నగుదురు. 3. వెళ్లనాడ తలప 25 సవరణలు కట్టుంబడునకు 50 సవరణలు గాని బంగారును దీసికొనిపోవచ్చును. 4. స్వదేశమునకు పోవుకాదు వారి యన్ని హక్కులను వారి భార్యాపుత్రాదుల హక్కులను నడుమకొనవలయును.”

ఈ నిర్ణయములు భారతీయు లేసత్వములను గోరుచున్నారో గంధిమహాత్ముడు వేని కొరకు సత్యాగ్రహము నవలంబించెనో వానిని నిర్మాలు చేయుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాసమస్యకు బీజ మూడేమునందునివసించుచున్న భారతీయులకితరులకు గల హక్కులవిషయ మేర్పడినది. సంపూర్ణమైన హక్కులు గలుగక పోయినను 1914 సంవత్సరమునందు గంధి మహాత్ము డేర్పాటు చేసిన హక్కులైనను నుండవలయును. ఇప్పుడు జరిగిన యేర్పాటు హక్కుల ప్రక్షును మూలపెట్టి భారతీయులు తిరిగి రాకుండ స్వదేశమునకు బంపుట కేర్పడినది. భారతీయులు బాధలను సహించనేరక స్వదేశమునకు బోవచ్చును. వారితో హక్కులును సంతరించును. నిష్కంటకముగ తెల్ల దక్షిణాఫ్రికా ఏర్పడును. ఈ మాయోపాయము భారతీయుల కన్నులను మూయుబాదు. బ్రిటికొన్నిట తీర్పు భారతీయులకు స్థిరాస్తివిషయమై గల హక్కులను సమర్థించుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాయందుండుట కిష్టములేని వారు స్వదేశములకు వచ్చినను వారికి గల హక్కులను మాత్రము వదులుకొనుట యసంగతము. ఈ విషయమునందు భారతీయులకు దక్షిణాఫ్రికాయందు గల హక్కులను గాపాడుటకు భారతీయు లేక గ్రీనముగ జని జేయుట యవసరమగుచున్నది.

మోంటేగుగారి విచక్షణ

(101)

భారతీయులు వర్తమాన ప్రళయన స్వభావము నందు మోంటేగుగారి భారత రాజ్యాంగ ధర్మానుష్ఠానమును నిర్లక్ష్యభావముతో నవలోకించుట సహజము. కాలాంతరమున భారతీయులు శాంత మనస్కులై మోంటేగుగారి దుర్భరమైన కార్య విర్వహణ సామర్థ్యమును గనుగొనినపుడు వారి విశుద్ధవిచక్షణను గనుగొనగలరు. మోంటేగుగారి మెఫోపాటేమియా ప్రసంగమువలె డయరుగారి క్రూరకార్యవిమర్శన ప్రసంగమును వారి నిర్భయ స్వాంతమును స్వాతంత్ర్యప్రియత్వము ను దెలుపుచున్నది. మోంటేగుగారు గతించిన నాలుగు గేండ్లయందును తక్షణదృష్టితో భారతజాతీయాభ్యుదయమునందు నిండు సమృద్ధిమును గలిగి వనికి బూనుకొనిరి. ఈ దుర్భరకార్యమునందు భారతీయులును నాంగ్లోహైందవులును ప్రతిఘటించిరి. మోంటేగుగారి కట్ట నెవరికిని విశ్వాసము గలుగలేదు. ఆంగ్లోహైందవులు యూధుడని యాక్షేపించిరి. భారతీయులు నిరంకుశాధికారాభిమానియని యెత్తిపొడిచిరి. కాని మోంటేగుగారు నిండాస్త్రోత్రములను ప్రతిఘటనమును పాటించకను తన ధర్మమును నిర్వహించుటకు బాటుకడెను. మోంటేగుగారి ప్రయత్నములు సంతృప్తిని గలుగజేయకపోయినను వారి సత్సంకల్పము మాత్రము ప్రశంసనియ్యము. పార్లమెంటు చర్చయందు సభాభవనము ప్రతికూలాభిప్రాయము గలవారితో నిండియున్నను మోంటేగుగారు తన వాదమును నెగ్గించగలిగెను. ఉదారకక్షకు జెందిన వార్తాపత్రికలు మోంటేగుగారి వాదమును సమర్థించుచున్నవి. డయిలీ మెయిలు మోంటేగుగారి వాదము నామోదించినది. మోంటేగుగారి వాదమునకు ధర్మబలము గలదని ప్రసంగము ధ్రువపరచుచున్నది. “బ్రిటిషు ప్రజల ప్రాణములవలె భారతీయుల ప్రాణములును మాకు వదిల్రములు. భారతీయ గౌరవరక్షణాధారమున బ్రిటిషు గౌరవ సంరక్షణమును జేయ గోరుచున్నాము” అని మోంటేగుగారు గంభీరభావములను చెలిపిరి. ఈ భావములందు మానవధర్మము ప్రతిపాదించబడినది. వరాధీనజాతుల భావము పోయి కేవలము మానవభావము మాత్రము గోచరమగుచున్నది. మోంటేగుగారి నిరీక్షణము నందు సంగ్రామానల తప్తమైన మానవధర్మ నిరీక్షణము సూక్ష్మముగ నైనను గోచరంబగుచున్నది. మోంటేగుగారు రాంగ్లేయుల స్తోత్రములను నులభముగ గడించుట కవకాశమున్నను తన భావ్యభివృద్ధికి సాధనములు సమక్షమునందున్నను స్వప్రయోజములను నిర్లక్ష్యముచేసి బ్రిటిషు ప్రజలకు మానవధర్మ స్వరూపము నుపదేశించెను. రాజ్యాధికారులు మోంటేగుగారి నిరీక్షణమును గలిగి పాలనమునకు బూనుకొనిన సామ్రాజ్య భారము సకల జనులకును నుకరము గాగలదు. రాజ్యాంగ ధర్మమునందు లాభ నిరీక్షణమును గాకను మానవ నిరీక్షణమును నిర్భయముగ బోధించిన మోంటేగుగారు సకల ప్రజాస్తోత్రములకును పాత్రుడు.

రాజ్యాంగనిబంధనలు - జాయింటుకమిటీ

రాజ్యాంగనిబంధనల విషయమయి జాయింటుకమిటీ జేసిన మొదటి నివేదనము భారత ప్రభుత్వములు చేసిన నిబంధనలను సామాన్యముగ సమర్థించినటులు తెలియుచున్నది. చెన్నరాష్ట్రమునందు బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యమును

మొదలు శిర్కానము నామోదించినది. బంగాళము నందు కూలీలకు నియోగమువలనను నిరువురు ప్రతినిధులు గల్పించబడిరి. కలకత్తా యందలి ఆంగ్లో హైందవులకు రెండు స్థలములు మాత్రము నిర్ణయించబడినవి. స్త్రీలకు నియోజకాధికారము స్థానిక శాసన సభాభిప్రాయము ననుసరించి రాష్ట్రీయసభయందును సామ్రాజ్యసభయందును గలుగునటులు నిర్ణయించబడినది. ఢిల్లీకి ఒక ప్రతినిధిని నిర్ణయించుట సమంజసముగ నున్నది. నిబంధన 22 ను భారత ప్రభుత్వ నిర్ణయానుసారముగ నిరూపించబడినది. శాసన సభావిరామమును గోరుట శాసన సభ్యులకు గల సహజ స్వత్వము. ఆ యధికారమును గవర్నరు వశము చేయుట స్వాతంత్ర్యధర్మమునకు ప్రతికూలముగ నున్నది. ఆర్థిక నిర్ణయ మెటులు చేసినదియును తెలియకున్నది. ఆతిశీఘ్రమున నిబంధనలను పార్లమెంటు శాసనము చేయగలదు. జాతీయవాదులు కోరిన విశేషమైన మార్పులు నిబంధనలందు లేవని యూహించ తగియున్నది.

పుష్కర కాలనిర్ణయము

పుష్కరకాలనిర్ణయము విషయమై జరుగుచున్న వాదప్రతివాదములు వ్యక్తికాపాతకులకు విదితము. పుష్కరము అధికశ్రావణ శుద్ధ 3 ఆదివారమున ప్రారంభమగునని కొన్ని వంశాంగములందు గలదు. మరి కొందరు అధికశ్రావణ శు ౯ శనివారమునాడు ప్రారంభమగునని వ్రాసియుండిరి. నేడు రాజమహేంద్రవరమునుండి వచ్చిన తంతియందు పుష్కరసభ పుష్కరకాలము జూలై 24-వ తేదీని ప్రారంభమగునని నిర్ణయించినటులు తెలుపుచున్నది. రాజమహేంద్రవరమునం దేర్పాటులను జేయుచున్న పుష్కర వ్యవహార నిర్వాహకులు 18-వ తేదీని జరుగునటులు నిర్ణయించిరి. వారి నిర్ణయమును వెంటనే ప్రజలకు చెలిపి సంశయమును బాపుట సముచితము. జూలై 24-వ తేదీ ప్రారంభ దినమైన ఆగస్టు 12-వ తేదీ వరకు పుష్కరకాలము వ్యాపించి చేసిన ఏర్పాటుల కతివ్యాప్తి గలుగవచ్చును. ప్రజలందరును జూలై 18-వ తేదీని జరుగుననియే నమ్ముచున్నటులు తోచుచున్నది. శ్రీయుత గున్నేశ్వర రావుగారి నాటకశాలయందు జరిగిన మహాసభయందు తదియ యని నిర్ణయించినారని తెలుపుటకు సంతసము గలుగుచున్నది.

బాలభటులు - గోదావరి పుష్కరములు

గోదావరి పుష్కరములకు సేవను జేయదలచిన బాలభటులకు విద్యాశాఖాధికారి వారముదినములు కేలవు నిచ్చినటులు నేడు ప్రచురించిన తంతివార్త తెలుపుచున్నది. బాలభటులకు రైలు బండ్ల మీదను సగము చార్జీ వెళ్లవచ్చునని తెలియుచున్నది. సేవానిరతులైన బాలభటులు 18-వ తేదీకి రాజమహేంద్రవరమునకు తేరి సేవావరాయణత్వమును వెల్లడిచేయుట యుచితము. శ్రీమంతులు విద్యావంతులు ధర్మాత్ములు సేవావరాయణులైన బాలభటులకు యథాశక్తిని సకల విధములను సహాయము చేసి యాత్రికులకు సౌకర్యములను గలుగ జేసి పుణ్యము గట్టుకొనవలసి యుండును. బాలభట కిత్తుడు వారణాసి ను బృహరావుగారు వ్రాసిన లేఖలు తగినరీతిని ధర్మాత్ముల దృష్టిని నిపుడైనను నాకర్షించునని నమ్ముచున్నాము. ధర్మాత్ములు చేయదలచిన సహాయమును వెంటనే వంపుట శ్రేయస్కరము.

తుర్కి సంధినియమములు

తుర్కి సంధినియమము లందు విశేష మైన మార్పులకు మిత్రమండలి యంగీకరింపదు. స్వల్ప వివరములందు మార్పులను యోచించుట కొక యుపసంఘము నేర్పరచిరి. పదిదినములలో సంధి పత్రము మీదను సంతకము చేయవలయునని నిర్ణయించబడినది. తుర్కి-రాయబారి సంతకము చేసినను సంధినియమములను హమలునం దుంచుటకు మిత్రమండలి సైన్యములు మంత్రులు పాలు పడవలసి యుండును. ఖలాఫతు కమిటీవా రేమి చేయవలయునో సౌకతాలిగారు తెలిపియుండిరి.

కృష్ణామండల జాతీయవాదనభ

గోదావరి పుష్కరములవలన జాతీయవాదుల సభ ఈ నెల 24 వ తేదీని కూడదనియును ఆగస్టు ఒకటవ తేదీని కూడుననియును సభానిర్వాహకులు తెలుపుచున్నారు.

అమృతసరవధల ప్రతిధ్వని.

విజ్ఞాపకప్రాయములు.

(ఇండియా పత్రిక)

ఈ సంవత్సరము గ్లాస్కోవరమునందు జూన్ 17 నుండి 20 వ తేదీ వరకు సేవనల్ పీస్ కాంగ్రెసు జరిగినది 19 వ తేదీ నాడు ఇండియాకు సంబంధించిన ఈక్రింది తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది.

“ఇండియాలో ఇటీవల సంభవించిన దురంతములలో కారకులగువారి నేరముల నట్లుండ నిచ్చిన, ఆ తేజముతో బ్రిటిషురాజ్యముయొక్క పునాది చక్కగతనిది ఈ సభవారు తలంచుచున్నారు. ఇప్పుడు ఆ తేజమునంత కన్న తీవ్రముగ దడుగు సేకాని బ్రిటిషు గౌరవమును కాపాడి కాదను వాదమును ఖండింపవలసిన దనియును, నిరోధక శాసనములను తెంటునే రద్దుపఱచవలసిన దనియును, భారతజేతమునకు స్వతంత్ర పాలన క్వరలో అభ్యుదయమును సోపానములను నిర్మితము చేయవలసిన దనియును, ఈ సభవారు బ్రిటిషు గవర్నమెంటువారిని కోరుచున్నారు.”

ఇండియాలో సేవనల్ కాంగ్రెసువారి బ్రిటిషు సంఘము తక్షణము పీస్ కాంగ్రెసుకు గొప్ప కటేలుగారు తెల్లయుండి, ఈ క్రింది సవరణను ప్రతిపాదించిరి.

“ఇండియాలో నిటీవల జరిగిన దురంతములలో పూచీ కహించిన యుద్ధోగముల నేరముల నట్లుండ, ఆ తేజముతోని బ్రిటిషురాజ్యముయొక్క పునాదియే సరిగా తనిది ఈ కాంగ్రెసు వారు భిప్రాయము చేయుచున్నారు. స్వేచ్ఛగోరుచుండిన భారతీయుల కోర్కెలను అణగదొక్కుటగాను ఇట్టి అత్యర్థములు జరిగినవి ఈ కాంగ్రెసువారు తెలిసికొనుచున్నారు. ఇండియాలో బ్రిటిషువారి అధికారమును చచ్చునట్లు ప్రభుత్వ, సర్ మేజిస్ట్రేట్లయ్యును, డయిలీ సేకాని మున్నగువారే కాపాడగలరను వాదమును తీవ్రముగ ఖండింపవలసినదియు, నిరోధకశాసనములను తెంటునే రద్దుచేయవలసినదియు, ఇండియాకు స్వయంనిర్ణయముత్రము తెంటునే సమన్వయించునటులు చేయవలసినదియు, ఈ కాంగ్రెసువారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

ఈ సవరణను దాక్కడ స్వాగ్రహించును, మహమ్మదు అలీగారును, డి. యాక. బెనీ గారును బలపఱచగా అంగీకరింపబడి తీర్మానమయ్యెను. యునైటెడు కింగ్డమ్లో (ఇంగ్లాండు, వేల్స్, స్కాట్లండు, బర్లండు) ఈ పీసు కాంగ్రెసుకు గొప్ప కీర్తియు, పఠాభిషిక్తులు గలవు. అట్టిసభ ఇండియాకు స్వయం నిర్ణయముత్రము సమన్వయంక చేయవలసివని తీర్మానము గావించుట భారతీయుల పురోభివృద్ధి కుభ సూచకములతో గూడియున్నదని ప్రత్యేకముగ తెలుప సవరణ చేయవలెను.

మిల్లుకు ప్రభువుగారు ప్రమాద పార్లమెంటుసభ అనుభవము నింహళ రాజకీయ సంస్కరణముల సూచనల సన్నిచెదరు.

ఇటాలియన్ ఫేబరికవారు ప్రభుత్వ వర్తమానై తమకు విశ్వాసము కలదని తీర్మానించిరి.

విశేష తంత్రవార్తలు

(వైదికు వార్తలు)

స్వామహానభ.

బాగు యేర్పాటులు

స్వా. జూలై 8:-

బాగును సుధి. తరము జర్మకులు ముక్తమందలివారి కిచ్చుటను యుండెను. దానిని గురించి ముక్తమందలి తెలివిన సంఘములకు జర్మకులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. జర్మకులు తెలివిన విషయమును సైమన్సుగారు నిర్ణయము నుచేరిరి. ముక్తమందలి నిర్ణయములకు అధికారము లేదని ఆత దాక్షిణ్యమును. ఎంత బాగు లభించునో దీనిని యెట్లు వినియోగింపవలయునో నునుగురి ప్రతిభులుగల సభవారు నిర్ణయము చేయవలయును. ముక్తమందలివారి బాగును ముందుగా నిర్ణయము చేయవలెను. సభవారు హిందూమతమును బాగుగ నుపసాహించి నీసంగతి తెలుగులకు, క్రిష్టియను, ముస్లిములకు తెలియించిరి. ముక్తమందలి ఇష్టకారము గాకుండ నానాభాతుల సైమన్సుగారును బట్టి పని చేయువారిని సంప్రదించి బాగుయేర్పాటులను నిర్ణయించవలయును. క్రిష్టియనుగారు చాల కర్మకాండ మాట్లాడుటచే తిన్నగ ప్రభుత్వమున నిభాగ్యముల కొరతలవలెనవును. తన తాత సభకు నిలిపివేసిరి

రైతులలో వరదల వచ్చుటచే బాగు కష్టమగుచున్నది. పని పాడుపెట్టవలెనని తెలిసిరి. జర్మనీలో గుండ్రదోరణులు నమోదులు సంభవించెను.

మిలిరాండుగారు జర్మకులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి జర్మకులు యెచ్చియో మిషను కల్పించి బాగును కల్పించుచున్నారని తెలిసిరి. తరమువారికంటే జర్మకుల పనియే బాగున్నది. తరమువారికి జర్మకులు బాగు యిచ్చుట స్వీకరము చేయవలెనని వారికి కంట్రాక్టులు ఇచ్చుచున్నారని. ముక్తమందలివారు యేమి చేయవలెననియో మిలిరాండుగారు వివరములను వినిపించిరి. నేటి యుద్ధమువరకు జర్మకులకు కృతజ్ఞునిచ్చి నమాధానము చెప్పుకొనునని.

నేరస్తుల విచారణ విషయమై యొందించి జర్మకులు తెలుసు విచారణ చేయవలయునో సభ్యులు తెలిసిరి. జర్మకులు కొరస నుమాడుచున్న ముక్తమందలివారి కిచ్చుటలకు. నేరస్తుల విచారణవిషయమై అభిప్రాయభేదము లేకుండ సభావార్యము జరిగెను.

వరముపత్రికల ప్రకటన.

బాగును, జూలై 8:- లాయరుగారి దృఢసంకల్పమును పరామర్శపత్రికల చాల కొనియాడుచున్నది. జర్మకులపై నిర్యాస నిరాయుధులను తేజువలయునని కొరుకులలో ముక్తమందలివారి రెండు పట్టులకు నున్నాలో అంత సాయధమైనవారు కావించవలయునని టెంపుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మకులు మరొకరిని విషయముల కొరవలెనుట.

స్వా. జూలై 8:- నిన్ను రాత్రి జరిగిన పండితుల సభలో జర్మకు లీకండి సంఘముల కొరవలెనని. 12000 విమానములలో 150 విమానములు ముక్తమందలివారి కల్పించబడినవి. 4000 పాడుచేయబడినవి. 24,000 ఇంజనులలో 1,500 ముక్తమందలివారి కల్పించబడినవి. 10,000 పాడుచేయబడినవి.

సభలో వారు స్వీకరించుచున్నా. యుద్ధ మంతకును సభ్యులకి జర్మకులయొద్ద 60 లక్షల రుపాయలు ఉన్నవి. 1918 వ సంవత్సరము వెంకటేశ్వరుని పుట్టినది 15 లక్షలు పోయినవి. 16,90,000 రుపాయలను వారు ముక్తమందలివారి కల్పించిరి. పోలీసువారియొద్దకు, క్రిష్టియను సైనికులయొద్దకు నుమాడు 10 లక్షలు ఉండెను. క్రిష్టియనువారిని ప్రాగుచేయుట చాలకష్టము. వాటిని నిర్మితములవలెనని ఎన్నిమామలు చెప్పినను సామ్యునిచ్చెననునది కార్యము లేకపోయెను. ఇక బలవంతముచేసి వాటిని తీసికొనవలయును. ఒక సంవత్సరములో కల కాటన్నిటి నిర్మితమగును. 78000 మరణింతులను ముక్తమందలివారి కల్పించబడినవి. వివిధ జర్మకుల సైన్యములయొద్ద నుంక 6000 ఉన్నవి. సంవత్సరములోగా వాటిని నిర్మితములవలెనని విలువలు.

ముక్తమందలివారియొద్ద తీసికొనిన ఆయుధములేమైనవని యెరుగ గా వాటిని రు రు ఘ్నలు ను, బల్లెరి యె ను ను ఉపయోగించుచు వచ్చిరి

వారు చెప్పిరి. "భిరంగుల విషయమున లాయరు బార్డిగారు చెప్పిన మాటలు నిజమైనవి కావు. ఈ విషయమున జర్మకులన్ని నియమముల నిర్వహించిరి. యుద్ధానంతరము జర్మనీయొద్ద 20 వేల పెద్దభిరంగులు ఉండెను. వారు వెంకటేశ్వరులను సభకు వాటిలో నేలుంటిని గోల్పోయితిమి. తాత్కాలిక సంధిపరములను 6500 లను ముక్తమందలివారి కల్పించితిమి. పిమ్మట మరి 11 వేల రుపాయల నుపసాహించితిమి. రెండువేలకు సైన్యములందైన నైపుణులకు రుపాయలను కల్పించెదమి. రుపాయలకు ఉంచుకొనగా ఇంక 846 రుపాయలను ముక్తమందలివారి కల్పించెదమి." ముక్తమందలివారి కల్పించవలయు సాయగులులలో చాల మాటలు వాడుకలోనే యున్నవి గావున అచటి నుండి నయాసములకు తొలగించవలయు చాలనియమిని పాచ్చింక వలయునని యతడు కోరెను.

జర్మకుల లెక్కలు నిజమయినవి కావని లాయరుబార్డిగారు వాదించిరి. జర్మనీలో చాలమంది నిష్పక్షపాదులవద్ద ఆయుధములున్నవి. అట్లుండుట చాల ప్రమాదకరము. స్వీట్జర్ల లెక్కలు చాల అనుమానాస్పదములుగ నుండి ఆచరణను గరిగించుచున్నది. జర్మనీ ఆంతరంగిక కృతకములందు ప్రతేకము గల్పించుకొనుట ముక్తమందలివారి కష్టము లేదు. ఆయుధము కృత్యులవద్ద ఆయుధసామగ్రి ఉండి వారు వాని సరాసరి కార్యములకు వినియోగింప గలుగుటకు ముక్తమ ముక్తమందలివారు సహించవలెను.

బాగును, జూలై 8:- యుద్ధపత్రికల స్వాధీనమున దిట్ట వ్రాయుచున్నాము:- జర్మనీలో తప్పనేల బాగులలో మొట్టమొదట ముక్తమందలివారికి చెల్లించవలయు బాగును రాబట్టుకొనుటకు టెన్షన్లలో నష్టపరిహారముల కమిషనుకారాక కార్యకర్తల టెన్షన్ల వర్తనను సుందరములు.

అధిక విషయము.

స్వా. జూలై 10:- అధికార ప్రకటనము కల్పింపబడి:- చాలా గోస్టి నీ గారి మాటలలో చాల తప్పిదములును, అసంబద్ధములును ఉన్నవని చెప్పి మిలిరాండుగారు జర్మకుల ప్రతిభల కిట్లు తెలిసిరి. జర్మకులు తమ నిష్పక్షపాద కృత్యముల నిర్వహించలేదు. ముక్తమందలివారు బాగులను గోరిన గోరికలను చెల్లించలేదు. తటస్థతకులును నేలబాగు సంపుటకు పూనుకొని చేసిన కంట్రాక్టులు మంచివి కావని సైమన్సుగారు యెప్పుకొనిరి. నష్టపరిహార సంఘమువారి యనుమతిలేక తటస్థతకులవారికి నేలబాగు నిర్మితముల తప్ప నుంక తీసిగూడ వారు గ్రహించిరి. ఈ విషయమును గూర్చి ముక్తమందలివారిలో చర్చించవలసినదని ఆతడు జర్మకులకుండితులను గోరెను.

జర్మకుల నష్టపరిహారముల కెట్లు తీర్పుకొనుట కుద్దే శింధిలో ఆ ఏర్పాటులను సైమన్సుగారు బోధకరణ చెప్పిరి. అధికారమువాటి సాయములను ఆయేర్పాటుల ప్రకారము జర్మకులు ముక్తమందలి వారి కల్పించెదమి. అట్లుండుచేతల సాయవారముకా దెంచు గూర్చి చర్చించవలెనని విలుండును. జర్మకుల అధికారాన్ని ఇచ్చుచున్నా వారు లేరు. అందులను ముక్తమందలివారి సహాయము వారికివును చాల అవసరము. నష్టపరిహారములన్నిటి నోక మొత్తముగా గోరుట మంచిది.

నైపుణులకు నిరాయుధులుగ చేయవలయునని ప్రాటోకలునై సంతకము చేయువచ్చును జర్మకు లిట్లు చెప్పిరి:- ఒక్క నష్టపరిహార విషయమును కల్పించేకప్పు మరియే విషయముల తప్పినను ముక్తమందలివారు జర్మకుల భూమి కాలక్రమించుకొన వచ్చునని మరలనున మేము సమ్మతించవలయు. నైపుణుల నిరాయుధుల చేయవలయుగూర్చి ముక్తమందలివారు విధించిన నియమములకు జర్మకు ప్రభుత్వమునా రంగీకరించినను, అందుల కేమైన లోపము వచ్చునపుడు రెండుపార్టీలకు సభ అనుమతిలేక ముక్తమందలివారే ప్రతేకమునై ఆక్రమించుకొన గలుగునట్లు గరిగించుటకు వారి కధికారము లేదు.

జర్మకుల పత్రికల ఆశాభంగము.

టెన్షన్, జూలై 8:- ముక్తమందలివారి టెన్షన్లకి జర్మకుల పత్రికల చాల కొరతగించుకొనుచున్నది. నైపుణుల నిరాయుధులకు చేయవలయును విషయమున వారు తట్టికట్టుకొని మాటలుగ కొరతగించుకొనుచున్నది. ముక్తమందలివారి కొరతలకు చెల్లించుటకు సాధ్యము కాదు కొన్ని పత్రికలు వ్రాసినవి. ముక్తమందలి వారిలో అంతరంగములు ఉదయించునను తలంపు భగ్నులగుటకు జర్మకులు చాల నొప్పుకొనుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ఇంగ్లీషు కార్మికుల అల్లరి

లండను, జూలై 10:- మాంఛెస్టరు, సాల్ఫర్డ్, బర్మింగ్హమ్, హడ్డక్స్ ఫీల్డ్ మొదలగు ప్రతేకములలోని గానుకనా వారు నమోకల్పములను చాల బాధగ నున్నది. తరవాత చీకములు చాలవని నమోకల్పిరి. మాంఛెస్టరు, సాల్ఫర్డ్లలోని కర్మాలములు తెచ్చియో మూసినేయబడినవి. చాలమంది తనలేక నిలబడిపోయిరి. ఆకుకురులందు చాలబాధగ నున్నది. నైగానునందలి నమోకల్పములను మేముగారి ప్రార్థన నంగీకరించి తరల పనివారంభించిరి. సైనికులందరినీ నమోకల్పము వారంభించినవారు నాయకులు చెప్పాచి వివిధ నమోకల్పిరి.

లండను బాటరుబోర్డు పనివారునాడ నమోకల్పములను భయపెట్టిరి. ఆయుధము వారమునకు నాలుగు పాకులకు తక్కువ కాకుండ పెద్దమునుపు లెంకవరకు చీకములను పాచ్చింక వచ్చునని చెప్పిన అంతరంగము పాచ్చింకములకు బోర్డువారింగీకరించినందున నమోకల్పము అగిపోయినది.

పోలియట్టు రాయ బౌరములు.

లండను, జూలై 10:- ఇటీవల వ్రాసిన గానిలో మాట్లాడిన పురుషుల (విడిపు) ప్రభుత్వమునా తెలియబరచిన మూలములను సమసింపి తరల వర్తనము వారంభించుటకు వారు నిర్ణయమున్నారనియు, అందుకు గూర్చి మెంటు నే రాయబారముల వారంభించవచ్చుననియు పోలియట్టు ప్రభుత్వమునా తెలియబరచి నట్లు రైటరుగారికి తెలిసినది.

బోలెవిక్కులు పెరి యూలో దిగుట.

లండను, జూలై 10:- బోలెవిక్కులు గుంపులుగ పోయి పాకిక నమోదతరములందు జరి రుయు, అరటినుండి నాలుగు స్త్రీలతో ఎంతో కరిగెన రుయు రైటరుగారికి తెలిసినది.

పోలందునందలి యుద్ధములు.

కోపక హేగను, జూలై 10:- కాన్యా కల్పివార్త యందలిట్లున్నది. ద్వీప్పస్సు (ప్రాంతములో పోయి విడిచిపెట్టుటలవలెనని ప్రతేకములను, సాయగులను ఆక్రమించుకొనవలసినదని పోలందు అధికారులు తెల్పియో అధికారులను కోరిరి. ఆకోరిక నంగీకరించి తెల్పులపైదే ద్వైవాసనిన చాటి స్పష్టమిచ్చి నిన్ను వికేత యుద్ధముల వారంభించిరి.

సిన్ను ఫెయిసరులు, విప్లవకారులు.

లండను, జూలై 7:- విప్లవమునందలి విప్లవోద్ధములను ననున, వివిధ ప్రతేకములందు వ్యాపించియున్న విప్లవోద్ధములకు తమ గల సంబంధములను గూర్చి పార్లమెంటు సభ్యులు తెలుపుచుండి నేడు సభచేసి చర్చించిరి. వార్తలందు ప్రభువుగారు సభాధికర్యములను పరిపాలించిరి. వివిధ ప్రతేకములందలి విప్లవోద్ధములకును, సిన్ను ఫెయిసరు ఉద్ధములను చాల సంబంధ ముండుటలనునే సిన్ను ఫెయిసరు ఉద్ధములకు విశేషముగ పురుగుచున్నదనియు, సిన్ను ఫెయిసరుల మూడవ ఇంటర్వ్యూ సభవారి పీఠాంశముల నంగీకరించిరి కావున నుంక లెక్కిన ప్రతేకములలో నిజా తీయో ద్వయములతో వారికి చాల యెక్కువ పరిచయమున్నదనియు వార్తలందు ప్రభువుగారు చెప్పిరి. మరికొంత చర్చచరిగిన వెంకట సభవారు ఈ యంశములకు గూర్చి కొంతమంది లాయరు బార్డిగారితో మాట్లాడ వలయునని తీర్మానించిరి.

భారతవిద్యార్థికుల సాకర్యములు.

లండను, జూలై 8:- ఇండియా ఆఫీసువారు లండను మూడు ఆప్ మెడిసిక్ వారితో గలసి ఒక మోస్తరు నేర్పాటు చేసినరు. ఇంగ్లండులో వైద్యకాత్ముల సర్వనింతు శ్రీల కది ముఖ్యముగ నుద్దేశించబడినది. లండను మూడులో ప్రస్తుతము 7 వరు విద్యార్థులు లున్నారు. వైద్యకాత్ములందు తత్తు జ్ఞానము పునాదింపి భారత శ్రీల కెక్కువ గారవము గలుగునట్లు చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

వేల్పు యువరాజుగారు.

పెద్దగు, జూలై 8:- మాట్లాడిరి బయలుతేన సపుడు విందుచేయగా ఆసమయమున ప్రస్తావించు యువరాజు గారు రయలు ప్రమాదమున కంకగా తరతాము గలుగలేదని చెప్పిరి.

(14) గంజాను దివ్యోక్త మామరం పెండ్లింట్లో ఉన్న
 పోలీసుగారి కార్యాలయమునందు ఉద్ధర ఉరియో గుమాస్తాను
 మాత్రమే ఉన్నారన విషయము నిజమా? జిల్లామంత్రిగారు

గ్రేట్ బ్రిటినులో వర్మిషును గారు, కపేలు గారు, మహమ్మదు అలీ గారు, సత్యదురము నేష గారు, శ్రీమతి వార్మింటిను గారు (ఇండియా కత్రిక సంపాదక రాణి) మొదలగువారు సంచారముచేసి భారతీయుల ఆకర్షణలను బ్రిటిషు చారిత్రిక చక్రగ తెలియజేయుచున్నారు.

(5) నేలంయందు పెకండరీస్కూలు కీచింకపరీక్షాఫలితములను బట్టింపచేయు జరిగిన ఆ తేదీకు గుర్తా వివరములు జన్మిస్తే పులికయందు జూలై 24 కు తేదీన ప్రకటింపబడెను. రాజధానియందు సరాసరిన నూటికి 84 గును కృత్కార్లు అయినను నేలంకాతలజోల్ ఇంగ్లీషు ప్రతికయందు నూటికి 18 మందిమాత్రమే కృత్కార్లులే. ఈవిషయములను ప్రభుత్వమువారు గమనించిరాక

నట్లే ఆసీనులందు ఉరియాల జనశంఖ్య నవనంది వనలు
ఇట్లవలయునని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవు లొనగిరా?

(14) ఉ:—గవర్నరు మెంటువారి కా విషయము తెలి
యదు. అయితే ఇంక కనుగొనవలదు. ఆలాటి ఉత్తరవు లేమి
యూ నీయలేదు

(15) గవనామజిల్లా తాలూకాలోని అధ్యక్షులు, ఉ
పాధ్యక్షులును సెంట్రల్ సమితి ప్రభుత్వమువారు ఆసధికార
ఉరియాల అధికారములను గైకొనిరా?

(16) ఉ:—గవనామజిల్లాలోని శ్రీకాకుళం తాలూ
కాలోని అధ్యక్షులు, ఇతరతాలూకాలోని ఉపాధ్యక్షులును
ఎన్నికైనవారున్నారు. బయ్యపురతాలూకా లోని అధ్యక్షు
ని యెన్నకొని విషయము ఆలోచనలో నున్నది.

గుమ్మానూరు, చిత్రపురం తాలూకా లోని అసధికార
అధ్యక్షులను ఇచ్చావిషయ మాలోచనలోనున్నది. సమర్థులగు
ఒకప్పుడు ఈ ఉదవులకు గవర్నరు మెంటువారు నియోజిత
కమ్మున.

(16) గవనామజిల్లాలోని గుమ్మానూరు డివిజను జను
లకు ఉత్తరవు నందు లాగున, బోధనలకుండి నీరు పారుదల
లేదుటకు ఏదైన ఏర్పాటు చేసెదరా?

(18) ఉ:—గుమ్మానూరు తాలూకాలో బూరుడనద్ద
నాగుననమిది 2 క విజయమున కట్టించుటకు 88
రెవెన్యూ నివారణము అను కిది 1908 లో 8.45 లక్షలకు
ఒక ఏప్రి మెంటు కాంక్షను అయినది. ఈ ఏర్పాటులకు 7500 ఎక
రముల భూమి సాగుచేయవలెను. అందులో 2287 ఎకరములు
భూమి మాగానీ, 12 ఎకరములు క్రిందకు 100 కి 2 మాగా
నీలు లాభము నుచ్చాను తెలిసినది. అయితే ఇప్పటి వరకు ప్రకా
శము చాలా కష్టమైనది. కలెవు నివారణముగాను తప్ప ఈ ప
క్షపారంభించుటకు ఏమిలేదు

(17) బయ్యపురం నందలి ఉరియాల నెకందరి ప్రయోగిం
గొనుటకు క్యాబ్రిట్రెడు (కథానోపాధ్యాయుని ఎంచుట నియ
మించలేదా?

(17) ఉ:—ప్రభుత్వమువారు తగినవారు కావునను
వారి మాతృభాష ఉరియాలగుటలేదను, అంత సమర్థుర గల
వారు మరొకరికి కన్పడవలెను, వారిని నియమించుట
యైనది.

(18) చిత్రపురం డివిజన్ తాలూకా డివిజన్ ఆసీను
ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమునకు మార్గములయినని కొరకు కొన్ని అర్హి
యవలెను. ఇది ప్రభుత్వము వారికి అంకితవా? ప్రభుత్వము
వారి విషయమై ఏమిచేయ నిశ్చయించివారు?

(19) ఉ:—సానికోట్లోనియు నివేదిక యొకను గవర్నరు
మెంటువారికి చేరలేదు.

(19) కడప జిల్లాలోని కలెక్టరు చేయవలెనను
కట్టకలెనులు ఉరియాలగా పరిగణించబడలేదను విషయము
నిజమా? రాజ్యపు జిల్లాలోని కలెక్టరు చేయవలెనను
యీ విషయమై ప్రభుత్వమువారు తగు ఉత్తరవు లొన
గెదరా?

(19) ఉ:—ఆ విషయము నిర్ణయముగాలేదు. సలహాను గవ
ర్నరు మెంటువారు గైకొందురు.

(20) గవనామ ఏజన్సీయందు మధ్యభాగమున ఒక
మిడిల్ స్కూలు స్థాపించ ప్రభుత్వమువారు తలంచుచు
న్నారా? గుమ్మానూరు తాలూకా పురమునందును హైస్కూల్
ఏర్పాటుచే స్కూలును మిడిల్ స్కూలుగా మార్చెదరా?

(20) ఉ:—అట్టి ఏర్పాటులను గవర్నరు మెంటువారు తగు
కొనలేదు. అయితే ఏజన్సీ నవనాథులకు రి హైస్కూలులో
బున్న గురందోల్ లో బోర్డు అధికారమున ఒక మధ్యమపాఠశాల
ను స్థాపించుటను గూర్చి విద్యాకాళాధికారులు గవర్నరు మెంటు
వారికి ప్రానినారు.

(21) మందసా జమీందారుగారు కావలసిన స్థలముల
నిచ్చుట కంగీకరించిన ప్రభుత్వమువారు మందసా యొక దొక
అగ్రికల్చరల్ ట్రైన్ కు స్థాపించుట నిశ్చయించిరి?

(21) ఉ:—గవర్నరు మెంటువారికి ఆ విషయము తెలి
యదు. అయితే ఇంక విచారించురు.

గవనామజిల్లాలోని మరకయార్ గారు

(22) గ. కాన్ మెన్ గారు నెల్లూరునందు జరిగిన హిం
సా మహమ్మదీయ కక్షలను ఏ చర్య విషయమునకు సం
బంధించి గానిములకు ప్రభుత్వమువారు బలపైనుంచెదరా?

(22) ఉ:—గ. కాన్ మెన్ గారు నివేదికను ప్రభు
త్వమునకు పంపిలేదు. ఆ నివేదికలోని కొన్ని విషయములు
మేజిస్ట్రేటు తీర్పులో చర్చించబడినది. ఈ వాదములను

అప్పిలగోర్డుగా రింకను ఆలోచించలేదు.

(23) రామనాథ జిల్లాలోని రామస్వామిపురం, కన్
సానా పురములయందున్న మధ్యజిల్లా కమిషన్ గ్రామమునం
దున్న హిందువులు మహమ్మదీయులకు బాధించుచున్నారని
(ప్రభుత్వమువారికి అర్హి అనుకుంటున్నారా?

(23) ఉ:—అవును.

(24) సివిల్ అసిస్టెంటు కలెక్టరులకు కాన్ మెన్ చేయబడిన
అధికారముల స్కేలు ఎప్పటినుండి అమలునందుంచబడును?

(24) ఉ:—యాధికార చెక్కులకు గవర్నరు మెంటు వా
రికి విలులేక యున్నది.

(25) జాన్ డి. సివిల్ కలెక్టరులకు కాన్ మెన్ చేయ
బడిన అధికారముల స్కేలు ఎప్పటినుండి అమలునందుంచ
బడును.

(25) ఉ:—ప్రభుత్వముల పట్టి 1-12-1919 నుండి
అమలులో నుండును.

(26) గాన్ మెన్ గవర్నరులకు జీతములు అధికము లేదు
నందుకు వారు శ్రోధము గలవారై యున్నారు. కరణములకు
పాపించుట జీతము విషయము కరణములకు తృప్తి
చెందలేదు. ప్రభుత్వమువారి విషయములను గమనించిరా?

(26) ఉ:—వాస్తవములకు పొందని కరణములకు
అర్హి ప్రతి యందరచ్చునని గవర్నరు మెంటువారికి తెలియును.
అంతే పొందినవారికి కూడ అర్హి ప్రతి యెగలవారి గవర్నరు
మెంటువారు గృహింపబాలు నున్నారు.

(27) కడప యొందీయ రైల్వేయందు మధ్యజిల్లా
యందు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక రి వెన్ మెంటు యా
లను స్థాపించని విషయము ప్రభుత్వమువారు గమనించిరా?

(27) ఉ:—మహమ్మదీయులతో సహా భారతీయు
లందరినీ ఫలావరగ్యములను నిర్మించువిషయము ఆలోచ
నలో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. తిరువనాంతలైన్ లో మహ
మ్మదీయులకుగాను ఒకటి తెలుసుబడి యున్నది. వానినా
యోగ్యతను బట్టి ఇతర ప్రేమనులలో కూడ (కడప యొందీయ రైల్వే)
ఏర్పాటుకావచ్చును.

(28) అసధికారము అధ్యక్షులుగా నున్నను తాలూకా
లోని సభ్యులకు సెంట్రల్ విషయమై రెవిన్యూ డివిజన్
ఆఫీసర్ గారే సలహా ఇచ్చు వధికి అంత ముందరి విషయ
ము ప్రభుత్వమువారు గమనించిరా?

(28) ఉ:—తాలూకా లోని సభ్యుల నియమిం
చుట జిల్లాలోని అధ్యక్షులకుని కాబట్టి వారియవ్వమునకు
వారి సలహాను పొంది అవతవులను భర్తీ చేయవచ్చును.

కథ జరుగుచున్నది!

బ్రిటిషువారు బాధ్యమును విడచుట

కాన్ మెన్ గారికి, జూలై 9:— బాధ్యము వారి
యనుటకు ఇచ్చివేయబడినది. జూలై 10 వ తేదీన బ్రిటిషు
వారు రాజకీయము విడచివెట్టెదరు. విడిచి వ్యవస్థలనుగూడ
వారిలో గలవిపోయెదరు.

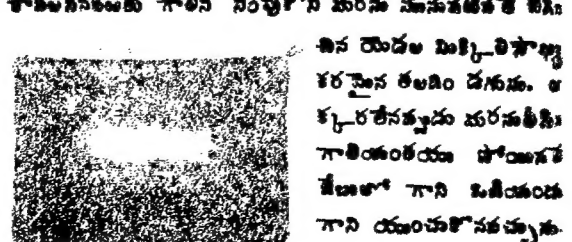
యవ్వన వర్తక నిబంధనలు.

కాన్ మెన్ గారికి, జూలై 9:— మెంటువారి యధికారములకు
కావలసిన సామగ్రి విషయమున కన్ప రక్తిన అన్ని విష
యములందునుగూడ సానికట్టు రుమ్మలో నిరభ్యంతరమున
కర్తవ్యము చేయవచ్చునని క్లియర్ చేయబడినది. వ్యక్తి
జిందిరి.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

వివోద మైన గాలి తలగడలు.

జిల్లా యందు గాన్ మెన్ గారికి మరచివలసివేసి
కావలసినవలె గాలిని నింపుకొని మరచివలసివేసి

జన యెడల మిక్కిలి శాఖ
కరమైన తలగడ దగును. ఆ
కర్తవ్యము మరచివలసి
గాలియంతయు పోయిన
తేలులో గాలి ఒడియించు
గాని యుంచుకొనవచ్చును.
ఇది శోభాక గలవానికిని,
ప్రయాణికులకును కవికర (కథాసామ్రాజ్యమునకు) మిగి
లెయోజనకరమైనది. ఒకసారి మిక్కిలి సామ్రాజ్యము పొందును.
తలగడలు 1-కి అంతా 0.5-కి, తలగడలకు ప్రత్యేకము
(586) చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశ్వరస్వామి, సామలూరు, మద్రాస్.

అమృతసరమును గూర్చిన చర్చ

అందరు, జూలై 8:—అమృతసరమును గూర్చి చర్చ
జరుగుచున్నపుడు కామత్తనగర చాలమంది విచ్చేసిరి. జన
రత్ దయార్ సర్ మెంటు ఒడ్డునకు, సర్ ప్రాన్స్ యొక
పాపిండుగారును, బాల్కన్, కపర్లా, మాదిరిహా, ఆ
ల్యాండ్, మైసూరు మహారాజులును, సరసగర లాంసా
మాయిగారును, గవర్నరుగారు మొదలుగా గల భారతీయ
ప్రముఖులును కథ నలంకరించిరి. ఈచర్చ వంటిది ఈచర్చకు
కామత్తనగరలో జరుగనే లేదు. మాంట్లెగారు రాజకీయా
రియై మాటలాడుచుండ సనేకవర్గాలములు ప్రభుత్వ
సభ్యులతో వారింకుటలేదు. చర్చియిగాని వాక్యములు బ్రాహ్మ
కాటెను. అప్పిలగోర్డుగారి మాటలు కాంతికిరించెను.

కర్నూల్ పెద్దపుట్టుగారు ఇల్లీమువారితోనును కన్ప
బ్రిటిషువారి గౌరవ మెట్లకగ కాపాడవలెననియు జనరల్
దయార్ జోనఫాక్స్ రోజులనుండి ఇప్పటివరకును కలగ
నంతటి కళంకము చెప్పెననియు, ఒడ్డునకుగాని పంజాబు
వరిపాలనము నిందార్జు మనియు నుడిచిరి.

గ్విజుగారు దయార్ సేనాని వ్యాయము జరుగలేదని
యు మాంట్లెగారు సభయందు హాజరై కలిసిందివారియు
హిందూదేశమున వ్యాయము సజ్జియించి వారిలతోచేరి వ్యా
యపాలకుల నవ్యాయము చేసెననియు, అమృతసర హక్కులను
గూర్చి తన కేసుయొక తెలియదని మాంట్లెగారు సభ్యము
పట్టించియు చెప్పిరి.

మాంట్లెగారు అడ్డువచ్చి కమిషను సేర్పాటు
గానింపవలయుంటుంటే ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఏర్పాటు
చుత్తుమని కోరలేదనియు దిశించు 18 తేదీన కను కందిన
హాట్టుకు రిక్షణమే ప్రకటించిమనియు అంతకన్న నెక్కువ
యేమియు తెలియలేదనియు చెప్పిరి.

గ్విజుగారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మొదట దయార్
సేనాని పక్షముననే యుండిననియు, అనంతరము మాంట్లె
గారు అందోళనము చేయు మిత్రుల ప్రాధ్యులముననే ఎదురు
తిరిగెనని.

మాంట్లెగారు శోకముతో నడ్డువచ్చి ఇండియా
ప్రభుత్వమువారిని తా మేమియు బలకరియ చేయలేదని.

గ్విజుగారు మాంట్లెగారిని తీరముగ ఖండింత్తి
వారిని తనకి రాజీనామా యిచ్చుని కోరిరి.

గ్విజుగారు దయార్ సేనాని చర్యలను ఖండించుచు భార
తీయుల యెడ మహాపరాధము గానింపబడెననియు, అల్లడ
లకు కారణభూతములను నిగ్గుంధకానముల లొలగించి హిం
దూదేశములకు గానింపదగిన ప్రతిక్రియను కన్పముగ నిరూ
పించవలెననియు కాల్పిక సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి వ్యక్తము
న వోట్లనీయవలెననియు తేదనియు చెప్పిరి.

శోకముగారు జనరలు దయార్ సేనాని ప్రకటన
మంత్రివర్గమునకు గూడి కయారు తేదీనదనియు, జనరలు
దయార్ సేనాని సామభూతి తెచ్చుచు, అరెడు కప్పునని గా
నించి యుండుటలే ప్రభుత్వమువారు రరకు కప్పుచేసెనని
చెప్పక కప్పు దని చెప్పిరి.

అసియా మైసరు ఉపద్రవము.

కాన్ మెన్ గారికి, జూలై 8:— బాధ్యమునది యొ
ద్దుల దొంగల యువదన మెట్లకగ నున్నది. నేయ మంత్రి
కెక్కువ గానందమును అదొంగల దొంగులు గానించుచు
గ్రామముల వరకురామిప్రీతి చేయుచు మన కావలిగాయదో
హారాముల గానించుచున్నారని. తేదీయ రాకపోకలకు
కన్ప మగుటలే నట్లుప్రదేశము తేదీయ సంతయు తిరిగినగాని
స్థితి బ్రాగుపడ నేరదు.

349 నవ్వుకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

నగలును, ఇతర వస్తువులును

వాటిను యిచ్చిన వస్తువులని వైశము ఇవ్వబడును.

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, వైనాజబారురోడ్డు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, పూచీతోడను నుండున భర

లకు కయారులేని విక్రయించుటకు వలయును. కయారు

లను లేనివాటిని అతిక్రమముగా ఆరకుమరకు కయారు

చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి ఆరకుమరకు నగలు కయారు

చేసికొన్నవారి వలన మా నమ్మకం తెలిసికొనవచ్చును.

WORLD'S NEWS.

(Reuter's Agency.)

The Amritsar Debate.
Analysis of Carson's Motion.

LONDON, July 9.
The analysis of division on Sir Edward Carson's motion in Amritsar debate for the reduction of estimates shows that the majority included 173 Coalition members, 20 Independent Liberals and 34 labour members. The Minority included 121 Unionists and 4 Coalition Liberals.

Many Notables Present.

LONDON, July 8.
There was a large attendance in the House of Commons for the Amritsar debate. General Dyer, Sir Michael O'Dwyer and Sir Francis Younghusband were present and also a number of distinguished Indians, including the Maharajahs of Jhalawar, Kapurthala, Cooch Behar, Alwar and Mysore, the Jam Sahib of Nawangar, and the Gaekwar of Baroda. The opening stages of the debate were most thrilling the present Parliament has witnessed. Mr. Montagu spoke with passionate vehemence and was repeatedly interrupted by the supporters of government. Mr. Churchill's statement had a marked effect and Mr. Asquith's speech a calming influence.

Col. Wedgwood declared that the honour of England ought to be above the question of the safety of English people. General Dyer had given to English history its greatest blot since Joan of Arc. He denounced Sir M. O'Dwyer and the whole administration of Punjab.

Mr. Gwynne declared that General Dyer had not had justice and accused Mr. Montagu of misleading the House, of sympathising with the opponents of law and order in India and of being prejudiced against those trying to maintain order. He charged Mr. Montagu with deliberately misleading the House in denying that he knew anything of the details of the shooting at Amritsar.

Mr. Montagu intervening emphasised that he never asked for a report from the Indian Government owing to the decision to appoint a Commission. He received a report on December 18th which was immediately published. There was no further information given.

Mr. Gwynne declared that the Government of India at first supported General Dyer then Mr. Montagu, pressed by his agitator friends, suddenly turned round.

Mr. Montagu intervening hotly, denied that he had put pressure on the Government of India.

Mr. Gwynne concluded a vehement attack on Mr. Montagu by demanding his resignation (loud cheers and counter-cries).

Mr. Clynes declared that General Dyer's conduct was unjustifiable. A great wrong had been done to the people of India. He said Labour members intended to vote against the Government as protest against the Government not removing the conditions of repression which provoked the disorders and not signalling more effectively the reparation that should be made to the people of India.

Mr. Bonar Law emphasised that the whole Cabinet was responsible for the despatch with regard to General Dyer. He expressed sympathy for General Dyer but General Dyer's action was entirely wrong and the Government was bound to declare it wrong.

Scenes in Parliament.

LONDON, July 8.
Mr. Asquith's speech greatly influenced the Dyer debate to-day. It turned the course of the discussion and altered the temper of the House which was exasperated to the utmost by the very tactless and extraordinary speech of Mr. Montagu. The angry reception given to his opening passages seemed to have altered the thread of his argument for it had relatively little to do with the Dyer affair and consisted only of high falutin passages which are explicable solely on the ground that they were meant for Indian consumption. The general opinion is it that it will do incalculable harm to India while it makes the tenure of office of Mr. Montagu more distasteful to the British public. Sir Edward Carson made a good analytical speech which compelled the Government hurriedly to put up Mr. Churchill to reply. He made a sound speech from an army standpoint but the temper of the Commons, despite their allegiance to the Government, was almost wholly pro-Dyer from start to finish. Sir Joyson Hicks made a particularly fine speech while Mr. Gwynne's attack, aimed especially at Mr. Montagu drew excited applause from a crowded House which filled every corner. Then Mr. Bonar Law summed up for the Cabinet in the most persuasive terms, though he could not help showing his obvious distaste for the policy which loyalty to his colleagues dictated. Up to the last, the whips were doubtful how voting would go on the second vote since the first moved by Labour did not count truly. It was Dyer day in London. All the papers printed a greater part of his White Paper, mostly approvingly. Whole posters exclusively called attention to the debate. Crowds, including Indians, thronged the House, but mostly failed to secure admission. General Dyer was present during most of the debate and was warmly greeted in the lobby by many members and even by Indian visitors. These embraced every class of society from Maharajas, ex-Viceroy, and Governors and Sir Lanceot Sanderson to the dubious hangers-on of the Labour Party, whose champions Spoor and Wedgwood, were well coached. General opinion in the lobby is that Mr. Montagu's position is gravely shaken while had the members voted according to their real convictions the Government would have been badly defeated. Members as a whole considered that these are times when a crisis in Ireland as in India needs strong measures and in both cases they fear the Government is too weak to apply them and when it finds a strong man doing his best throw him over. General Dyer at least can have little cause to regret a memorable debate which may perhaps give Government backbone in the future.

Press Comments on the Debate.

LONDON, July 9.
Newspaper criticisms on General Dyer are on the same lines as hitherto. The Times is silent editorially though it declares

that Mr. Montagu's speech was bad advocacy since "Mr. Montagu though a patriotic and sincere English Liberal, is also a Jew and in his excitement has the mental idiom of the East. That was the fault of his speech which in logical idea was a singularly pure and brilliant expression of Liberal doctrine.

The Daily Mail supports Mr. Montagu for firmness in upholding the ideals of the Empire.

The Morning Post sums up its views under the heading "Nothing Left Save Honour" and concludes by asking how long Mr. Montagu will be allowed to retain his place and power.

The Daily News regrets that the Government of India did not occupy the stage with General Dyer and declares that its future policy towards the Indian population will have to be watched with increasing vigilance by the authorities at Home.

The Daily Chronicle accepts the commons vindication of an important principle, but agrees with General Hunter Weston that nothing will be gained by pursuing the Dyer matter further.

The Telegraph is silent editorially, but agrees that the general tone of Mr. Montagu's speech was most unfortunate as there were provocative passages.

In the division most military men supported General Dyer.

It is noteworthy that Mr. Spoor in addressing the House turned his head towards the Indians in the public gallery and was promptly called to order. The result of the whole affair has undoubtedly weakened Mr. Montagu's position. Many doubt whether he will long continue at the India Office. The debate was characterised by more feeling than at any time since this Parliament met. Even the Daily News comments "Evidently feeling had been deeply stirred and the fierce rancour displayed by a small majority of Conservatives was startling by its very vehemence. If these fanatics had their way our Empire in India would not be worth five years' purchase."

The Morning Post has started an appeal for General Dyer, "who is not only broken but financially crippled. The fund is to relieve him of grievous embarrassment and give him an assurance of the sympathy, confidence and gratitude of his fellow countrymen. The balance money, after paying the expenses of the defence is to be dedicated to purchase some gift to symbolise the goodwill of his friends. Sir Michael O'Dwyer subscribed twenty pounds and six hundred is already announced.

Provincial and evening papers criticise on the lines hitherto followed.—Madras Times.

Reform Rules.

Joint Committee's Report.

'Liberal Interpretation of the Act.'

LONDON, July 9.
The Joint Committee have made the first report on the Government of India Act Draft Rules relating to the composition and the election to the new Legislative Councils and the regulation of the procedure. The Committee express appreciation of the great care, ability and remarkable expedition with which the Indian Government and the Local Governments achieved their heavy task. The Committee have made only few alterations in the rules, which, they opine, accurately and liberally interpret the recommendations of their report and the intentions of Parliament in framing the Act. The Committee have not taken further oral evidence in connection with the rules but have considered many communications from individuals and associations. They are satisfied that the Indian Government and the Local Governments considered all relevant claims, interests and arguments. The Committee recommend that the Draft Rule, as amended by themselves with the addition of number of amendments, chiefly technical, by the Indian government, should receive the assent of Parliament as early as possible in order that arrangements for holding elections for the New Councils may be got in train in due time.

Reservation of Seats.

With regard to the reservation of seats for the Non-Brahmins in Madras and the Mahrattas in Bombay, the Committee uphold the awards of the Arbitrators except that they have accepted the view of the Bombay Government that the Mahrattas in the Bombay City South are not sufficiently numerous to justify the allocation to them of the two seats assigned to that constituency. The Committee have therefore decided to omit this seat from the list of the eight seats proposed for reservation in the Bombay Presidency, thereby, reducing the number of the reserved seats to seven. The Committee endorse the Indian Government's method of working the reservation of seats.

Wage Earners.

With regard to the representation of wage earners, the committee have decided that it would be impolitic to persist in the experiment, which those best qualified to judge regard with considerable misgivings and have, therefore, added to the list of seats to be filled by nomination on the Bengal Legislative Council two seats which it was proposed to assign to the Labour constituency and have provided that the persons to be nominated to fill these seats shall be chosen as representing the labour interests.

Communal Test.

With regard to restrictions on candidature, the Committee recommend that anyone registered as an elector in any constituency in his province, should, subject in certain cases to the fulfilment of residential and communal tests, be eligible for election by any general constituency. The Committee have re-drafted Rule VI. for each Council accordingly, and in doing so have given effect to the desire of the Government of Bihar and Orissa that the communal test should apply to that province.

An Unfortunate Reduction.

With regard to the European representation in the Bengal Council, the Committee are of opinion that the allotment of eighteen seats for that purpose should be ample and have accordingly reduced the seats proposed for the Anglo-Indians to two, those for the European constituency consisting of the Presidency and Burdwan divisions to three, and those for the Calcutta Trades Association to one, and have adopted the suggestion of the Indian Government that one seat should be added to each of the three following constituencies:—The Bengal National Chamber of Commerce, the Hooghly, Howrah, and Rangpur Non-Mohammedan constituencies. The Committee have provided six additional seats for the Punjab Legislative Council, two for the

Sikhs one for Hindus and three for Mohammedans. There will now be two separate constituencies for each of the cities of Lahore and Amritsar, each returning two members and the Sikhs inhabiting urban areas will return a member separate from those inhabiting rural areas.

Woman Franchise.

With regard to the Indian Legislature, the Committee have redrafted the Rule VI so as to require only that the candidate shall be resident in his province. The Committee have provided that the resolution of either Chamber of the Indian Legislature in favour of enfranchising women as voters for that Chamber shall have effect in the province only if the province itself has already taken this step for its own Council. The Committee recommend an addition of the elective seat to the Legislative Assembly to be filled by the constituency consisting of qualified inhabitants of Delhi.

With regard to the rules for the conduct of Legislative business in the Provincial Councils and the Indian legislature, the Committee, in accordance with the views of the Indian Government, have altered the Rule 22 in order to empower the Governor to disallow a motion for adjournment, if he is of opinion that the proposed discussion would be detrimental to public interest.

The Spa Conference.

French Press and Premier.

LONDON, July 8.
PARIS.—The French press continues to applaud Mr. Lloyd George's firmness and the Temps hopes that the Allies' tenacity will be equal to their vigour in demanding the disarmament of Germany.

Further German Admissions.

SPA.—At last night's conference of experts the Germans admitted that besides ships, out of twelve thousand aeroplanes, a hundred and fifty had been handed over, and four thousand destroyed while out of 24,000 engines, 1,500 had been handed over and 10,000 destroyed.

Herr Von Seeckt at the Conference said that Germany had six million rifles when the war ended. She lost a million and half in the 1918 retreat. She had handed over to the Allies 1,690,000 and the police and other forces held nearly a million. He emphasised the difficulty in gathering the others and said that force would be tried since persuasion and offers to purchase had failed. He promised delivery in full within a year. Seventy-three thousand machine guns had been handed over to the Allies and various German forces held sixteen thousand which could not be delivered within a year. Asked what had become of the captured Allied weapons he said they had been utilised for the Bulgarian and Turkish armies. Herr Seeckt declared that Mr. Lloyd George's figures with regard to artillery were inaccurate. He maintained that Germany had practically fulfilled her obligations on this head. Germany had twenty thousand big guns at the end of the war. A thousand had been lost in the retreat 5800 were delivered at armistice and 11,000 had been subsequently handed over to the Allies. Herr Seeckt maintained that after the guns in possession of the Reichswehr and such troops there remained only 346 to be handed over. He also argued in favour of the prolongation of the time for the evacuation of the neutral zone on the plea that most of the arms to be surrendered were there.

Mr. Lloyd George disputed the accuracy of the German figures and emphasised the fact that many men under arms in Germany were revolutionaries which did not make the matter less serious. He considered that Herr Seeckt's figures established solid ground for suspicion and anxiety. The Allies did not want to interfere in the internal affairs of Germany, but they could not tolerate the possession of arms by individuals for anarchist purposes.

The Coal Position.

Permanent Delegation Established.

LONDON, July 9.
PARIS.—The Matin's Spa correspondent referring to the coal position says that with a view a obtaining priority for Entente it is proposed to establish a permanent delegation of the Reparations Commission in Berlin to deal especially with coal.

Critical Finance.

LONDON, July 10.
SPA.—A communiqué says:—M. Millerand referred to the inaccuracy and the unseemliness of Herr Hugo Simon's observations and afterwards exclusively addressed the German Delegation pointing out Germany's failure to carry out her obligations and reasonable Allied demands, remarking that Herr Simons himself recognised the mistakes committed by the approval of contracts to supply coal to the neutrals and by the spontaneous reduction of deliveries without the consent of the Reparations Commission. He invited the German experts to confer with the Allies on the subject.

Herr Simons explained German reparations plan which would be presented to the Allies on Sunday evening in order to enable it to be discussed on Monday. He indicated that the German finances were critical and the Allied assistance necessary and also referred to the importance of fixing a lump sum.

German "If's".

LONDON, July 9.
SPA.—On signing the disarmament protocol Germans declared that no clause in the treaty of Versailles obliged them to acquiesce in fresh territorial occupations except in the event of failure to carry out the reparations clauses. Although Germans have accepted the Allies' disarmament terms, the Berlin Cabinet has decided to inform the Allies that it has no authority under the German Constitution, without the approval of the Reichstag, to accept the stipulation concerning possible occupation of Ruhr and other territories if, in the judgment of the Allies the disarmament is not carried out according to agreement.

German Press Disappointed.

LONDON, July 9.
BERLIN.—The German press is very wrathful owing to the attitude of the Entente especially on disarmament. Some papers declare that the demands cannot be fulfilled. It is obvious that the hope of dissension among the Allies has been bitterly disappointed.

The Persian Coast.

Bolshevist Landing. Local Resistance Offered.

LONDON, July 9.
In connection with the fresh Bolshevist landing on the Persian Coast, the Reuter's Paris correspondent wires that a Teheran telegram says that the Bolsheviks appear to be encountering local resistance. The inhabitants of Ardéli drove out 1,500 Reds who had four-hundred casualties. Difficulties are reported between Kutchaik Khan, described as the head of the so called Soviet Persia and the Soviet delegate.

Silver Market Report.

LONDON, July 9.
Messrs. Montagu's silver report says.—The Market is steady owing to paucity of business. Buying is confined mostly to bear covering, whilst the continental sales have been less in evidence. Eastern demand is absent except at lower limits. The rise in price has been due to the scantiness of supplies.

International Court of Justice, Free from Political Influence.

LONDON, July 9.
HAGUE.—The International Committee of Jurists of the League of Nations in a *communiqué* reports that it has fixed the fundamental principles of composition of the Court, after which the Advisory Committee discussed the status of Judges and tentatively came to the conclusion, that, as the Court must be kept free from political influences the Judges should not be removed except for inability to discharge their duties, for which the unanimous vote of the Court should be requisite. The Court should elect its President and Vice-President who should be appointed for three years and be eligible for re-election.

Narrow Escape of British Attaché.

LONDON, July 11.
The Warsaw correspondent of the *Times* reports narrow escape of the British Attaché, General Carton De Wiart, at Rovno. The shell struck his car and the General had to run for some hundred yards and clambered on board the last train leaving town. The peasantry are fleeing before the advancing Bolsheviks who are dealing with the captured in ruthless manner.

Poles Continue Retreating.

Telegrams show that the Poles continue retreating on the whole front. The depth of retreat at the centre is sixty miles. It will probably involve the abandonment of Minik.

Sir J. C. Bose's Biography.

Splendid Tribute to Perseverance.

LONDON, July 9.
Professor Patrick Geddes' biography of Sir Jagadis Chandra Bose is published to-day by Messrs. Longman. It is entitled "An Indian Pioneer of Science, a popular exposition of his successive discoveries", and brings down the story to his admission to the Royal Society and the great tribute paid by individual leaders in science in the controversy of Professor Walter's opposition. The biographer emphasises the fact that in the discussions over the nature and value of the extraordinary results of Sir J. C. Bose's researches there, has never been anything of misunderstandings or collision between East and West. The biography is remarkable as a record of the success of persistent industry and idealism in overcoming the severest obstacles from youth up. Sir Patrick Geddes says that young Indians in looking on the triumph of the end must bear in mind the long uphill road. The countless obstacles Sir J. C. Bose had to surmount called forth all the endurance and effort latent in manly natures welding them to the fullest strength of character and intensity of thought whereby alone the great life task can be accomplished. Young Indians should be inspired by the contemplation of this great career not only to recover the noble intellectual traditions of the Indian past, but to restate them in modern terms and find the greatest challenge for the mind and soul in achieving their vital relation with the coming age.

Sir J. C. Bose is leaving for Paris to-day to address the Physiological Congress.

Civil Aviation.

Some Striking Figures.

LONDON, July 9.
Opening the International Aero Exhibition to-day Lord Londonderry referred to the recent alarmist and exaggerated statements with regard to the air developments of other nations, especially Germany. He added that Germany had at present forty-nine undertakings licensed to participate in air traffic which were represented by nineteen transport companies of which only two were actually working and thirty factories of which four were engaged in research work and two in engine designing. The Control Commission had sanctioned a few commercial machines not of military value for the purpose of the resumption of air traffic in Germany on a small scale.

General Sykes, Controller-General of Civil Aviation, alluded to the presence of so many Dominions representatives as proving the universal interest aroused in aviation. General Sykes expressed satisfaction that the exhibits included most modern seaplanes, flying boats, and machines for use on water and land. He said it was most essential that we in this seagirt Empire should develop these types of aircraft. Since August 20th, 1919, when International flying was first permitted, air services had been established between Paris and London and London and Amsterdam while one between London and Brussels was being shortly inaugurated. He mentioned the remarkable fact that throughout the winter months there were only ten days when the London-Paris service was interrupted. General Sykes gave the following striking figures:—Number of flights carried out in the first year of civil aviation, 33,953; approximate mileage flown 734,200; number of passengers carried 20,000 with only one fatality; weight of goods transported 116,493 pounds. One hundred and fourteen aerodromes were licensed and 519 machines registered to the end of March. The value of imports and exports transported by air was two hundred thousand sterling.

Troubles in Ireland.

Sinn Feiners and Revolutionaries.

LONDON, July 7.
A very largely attended meeting of the members of both Houses of Parliament to-day discussed the revolutionary movement in Ireland in its relation to the International revolutionary movement. The Duke of Northumberland who presided referred to the prosperous condition of the Sinn Fein movement which he attributed to the aforementioned relationship. He said that the Sinn Feiners had embraced the Third Internationale and were Allied with other parties who were in the closest touch with the Nationalist movements in other countries. After other speeches the meeting resolved to ask Mr. Lloyd George to receive a deputation with reference to these facts.

RELATIONS WITH RUSSIA. A Lesson to British Workers.

LONDON, July 9.
In a message to British workers Prince Kropotkin, who is living near Moscow, urges the reopening of relations by Western nations with Russia. He warns the workers of the west that the present *regime* is an example showing how Communism cannot be introduced. The attempt to build up a Communist Republic on the lines of a strongly centralised State under the iron dictatorship of a single party is already ending in failure, although the new conceptions about the rights and position of labour introduced by the revolution have come to stay. Prince Kropotkin emphasises that this is the way not to accomplish a revolution but to render its realisation impossible, and he warns British workers against taking such a line of action.

Cotton Growing Committee. The New Levy Agreed To.

LONDON, July 8.
At a meeting of the Empire Cotton Growing Committee at Manchester, a letter was read from the President of the Board of Trade acknowledging the Committee's labours and the Government's satisfaction at the willingness of the British cotton industry to agree to the annual levy by trade itself of sixpence a bale on all cotton used in the United Kingdom. The levy is estimated to produce hundred thousand sterling annually. If the industry undertakes this, the Government will recommend to the Parliament to vote fifty thousand sterling annually for five years to enable the Cotton Growing Committee to carry out its projects.

Turkish Nationalists' Disclaimer.

LONDON, July 9.
The War Office states that the Turkish Nationalists, have not resumed operations against Ismid. It seems that the original attack was carried out on the initiative of the local commander, Ali Fuad Pascha, against the wishes of the Nationalist Central Committee, which has now offered to return the Indian taken prisoner in that engagement.

Menace in Asia Minor.

LONDON, July 8.
CONSTANTINOPLE.—Reports of the growing impudence of bands of robbers infesting the Asiatic shore of the Bosphorus are being received. It is estimated that there are at least thousand robbers. Bands are plundering and burning villages. They have had several scraps with our patrols, but the country is most difficult, and there is little hope of improvement unless cavalry is available to sweep the whole region.

Indian Mails.

Despatch by Air.

LONDON, July 10.
Two mail bags labelled Bombay have been despatched to Paris by the air mail. They will then be conveyed to Marseilles by rail, where they will catch the Indian Mailboat. The Post Office is considering a scheme for sending late Indian mails direct to Marseilles by air.

Civil War in China.

Reported March on Capital.

LONDON, July 10.
PEKING.—The situation in Peking is very serious and the political conflict has reached the crisis. General Changtsoin, the leader of the Chihli Party has left for Mukden and it is reported that he has ordered two divisions of troops to march on Peking. The immediate cause of the crisis is that Marshal Tuanchiui, the leader of the Anlu Club, insists on the punishment of Northern General Wupeifu who for political reasons withdrew the Northern troops when facing the southerners. Marshal Tuanchiui has rejected any compromise and the Chinese fear *coup d'état*.

Gasworker's Strike Spreading. Quarter Million Men Idle.

LONDON, July 11.
The Gasworker's strike has spread to Bristol and Westonsupermare. The unemployed in Manchester are estimated at quarter of a million.

Poland and Russia.

Armistice Proposed.

LONDON, July 11.
SPA.—French circles state that Mr. Lloyd George has decided to request the Soviet Government to conclude armistice with Poland and that in the event of refusal he will offer the Poles British assistance.

Seamen's Conference. Eight Hour Day Voted.

LONDON, July 11.
GENOA.—The Seamen's Conference has voted in favour of eight hour day and fortyeight hour week at sea by 48 votes to 25, but two-thirds vote was required. The British Government delegates voted against, and the Australian and Canadian Delegates in favour, while the Indian Delegates left the hall prior to division.

Continental News.

General Wrangel's troops have occupied Berdiansk on the Sea of Azov.

The Ottoman Peace Delegation has departed for Constantinople.

The Italian Chamber has passed a vote of confidence in the Government by 265 votes to 148.

All leave in Government Offices in Warsaw has been stopped. The Volunteers continue to enrol en masse.

The French Chamber has passed the budget by 522 votes to 66.

Lord Milner's Ceylon Reform proposals will be presented to the House of Commons before the end of the session.

WARSAW.—The First day of intensified recruiting yielded three hundred thousand volunteers.

Death of First Sea Lord.

Lord Fisher G. C. B., G. C. V. O. M.

LONDON, July 10.
The death is announced of Lord Fisher.
[Fisher, Admiral Lord, G. C. B., G. C. V. O., O. M., Langham House, Ham, Surrey, age 79; "the Kitchener of the Navy," says Lord Rosebery. Was in the Crimean War; has been Controller of the Navy and Senior Naval Lord of the Admiralty, 1904-10; distinguished naval administrator; closely identified with the cause of reform; possesses both theoretical and practical experience, while his administrative skill is unequalled; is a master of gunnery, and has, at one time or another, held almost every important position in the Navy, afloat and ashore. Under his control of the Navy the Dreadnought policy was introduced, and also the plan of scrapping old ships instead of keeping them on the Navy List. Retired 1910. Served on Special Naval Committee, 1912. Appointed Hon. Colonel of 1st Royal Naval Brigade, September 1914. Returned to the Admiralty as First Sea Lord during the war, but resigned in May, 1915. Became in July Chairman of the Inventions Board. His wife died in July 1918.]

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

N. W. Railwaymen.

None Hears Grievances.

Their Determination to Leave.

LAHORE, July 10.
Mr. Miller, President North Western Railway Association, writes. At a meeting held on the night of the 7th July it was resolved that the strikers had cried hoarse over their grievances from the 23rd April to 7th July. All their representations to the authorities for better conditions having failed the only thing advisable is to leave a country which cannot procure sufficient food for them and where none hears their grievances. He states that nearly 100 men have given their names. Hijrat and more names are expected to follow. He asks the local secretaries of the association to furnish names of persons taking up Hijrat stating that permission of Hijrat and passports will be arranged by Hijrat office, Delhi and that he himself will be the head of all his leader.

Pilgrims for Hijrat.

It is stated that a contingent of passengers bound for Hijrat will arrive this afternoon from Sindh.

Emigration to Afghanistan.

Mahsuds and Wazirs Unpopular.

A Report from Frontier.

SIMLA, July 10.
From various reports received from the Frontier it would appear that the Mahsuds and others who have emigrated to Afghanistan are extremely unpopular there owing to their predatory habits and unruly behaviour. They object to going far from their homes and as there is not sufficient culturable land available in the area which they want to inhabit any concession to the Mahsuds and Wazirs must be at the expense of the Afghan subjects.

Special Train to Peshawar.

Reception at Lahore.

LAHORE, July 10.
A special train from Darkhana carrying 500 men and 200 women and children headed by Mr. Jan Mahomed, Bar-at-Law and landlord of Sindh, and Maulana Taj Mahomed, descendant of a Pir family, was timed to arrive at Lahore at 7 in the evening, but on account of the reception given to the party at wayside stations especially at Multan, the train did not reach Badshahpur, a suburban station of Lahore, till 2 A.M. to-day. Throughout the evening and night large crowds of Mahomedans thronged the station premises where the Punjab Khilafat Committee under the guidance of Maulvi Zaffar Ali made necessary arrangements while some Maulvi harangued the crowd. The Lahore Seva Samiti and the Punjab national volunteers captained by Ata Mahomed Jan also attended. The gentry of Lahore Hindu and Mahomedan were generally conspicuous by their absence although Pundit Rambhaji Dutt and Lala Gowardhan Dass paid stray visits in the evening. After entertainment an address on behalf of Lahore citizens was read by Maulvi Zaffar Ali and a purse of Rs. 5,000 was presented. A similar address was presented on behalf of Amritsar with a purse of Rs. 2,000. The Hijrat party included one Hindu from Amritsar and were joined by 30 or 35 from Lahore. The special train left finally at 4 this morning for Peshawar.

రాజకీయ సంస్కరణముల పద్ధతి

మంత్రులు చేయు పని ఎటువంటిది.

(కమరంజి కాళిదాసు (కమరంజిపేట))

ఇదివరకు వ్రాసిన కథలలోను మన జేతన రాజ్యపద్ధతి యందు చేయబడదామో సంస్కరణములయొక్క ఉద్దేశ మేమో, కొత్త చట్టసభలోనుండు సభ్యులను ఎన్నుకొనేవారు ఎటువంటి లక్షణములు కలవారయ్యారో తెలియజేయు దానికి ప్రయత్నించితిమి. ఆ చట్టసభకు మూడు ఏళ్లపాటు కొనే సభ్యులతోనుండి మంత్రులును మన గవర్నరుగారు ఏ ఏ కుడా కొందరిని మేము చెప్పియున్న మాట మూడు జ్ఞాపకముల దవచ్చును. మన గవర్నరుగారు ఆ మంత్రులతోకలిసి చట్టసభ లోని సభ్యుల ఇష్టానుసారముగా కొన్ని విధములయిన రాజ్యవ్యవహారములను జరిపించవలసియుండునని కూడా మేము చెప్పియున్న మాట మూడు జ్ఞాపకములదవచ్చును. ఆలాగున ఆ మంత్రులు జరిపించవలసియుండే రాజ్యవ్యవహారము లేవి? వాటిలో ముఖ్యమైనవేమనగా :—

జిల్లా బోర్డులవారు తాలూకా బోర్డులవారు యూనియన్ కమిటీలవారు మున్సిపాలిటీలవారు మన శాసనసభ వారి చేతి యొక్క కొన్ని విధుల ప్రకారము ఇప్పుడు తమ కనులను బంపించవలసియుంటున్న ఉన్నదనే సంగతి మూడు తెలిసియున్నది. వారు తమకు సర్కారువారి సహాయముకూడా అడుగవలసియుంటున్నది. ఇప్పుడు కొత్తగా నియమించబడే మంత్రులలో ఒకడు అటువంటి విషయములన్నిటినిగూర్చి విచారించును, జిల్లా బోర్డుల వారు తాలూకా బోర్డులవారు యూనియన్ కమిటీలవారు మున్సిపాలిటీలవారు సలహాఇచ్చి సహాయముచేస్తూ ఉండవలసి వుంటుంది.

మరొక మంత్రి ఆస్తులతోను వైద్యకాలంతోను సంబంధించిన వ్యవహారములను విచారించును, కలెక్షన్ ఆఫ్ గ్యూమర్స్ కు వ్యతిరేకముగా వారికి వ్యాధులు రాకుండా ఉండే టట్టు చేయడానికి తగిన ఏర్పాటులను చేయవలసి ఉంటుంది.

ఇంకొక మంత్రి మన బడులలోను కొత్త పాఠశాలల లోను మగ పిల్లలకు ఆడపిల్లలకు చదువులు నేర్పించు టతో సంబంధించి విషయములన్నిటిని విచారించును ఉండ వలసి ఉంటుంది.

ఒక మంత్రి కట్టెట్టవచ్చు కాళిదాసు సర్కారు వారి ఇండ్లవిషయమున బాటలవిషయమున కూడా ఉత్త రవులు ఇస్తూవుంటాడు.

ఒక మంత్రి వ్యవసాయ కాళిదాసుమీదను పశు చికి త్సముచేయు కాళిదాసుమీదను ఈ (వెనీషియన్) చేపలను పెంచే కాళిదాసుమీదను అధికారి అయి ఉంటాడు. పరస్పర సహాయ సంఘములవలనను రిజిస్ట్రార్ కూడా ఒక మంత్రి చేతికింద పనిచేయును.

రిజిస్ట్రార్ కు కొడిపార్టుమెంటు ఒక మంత్రికింద ఉంటుంది. మరొక విషయమైనట్టిను దాని భర్తములతో సంబంధించినట్టిను సాక్షులన్నిటిని గూర్చిని ఒక మంత్రి విచారించుచుండును.

ఒక మంత్రి పరిశ్రమలకు సంబంధించిన వ్యక్తులన్నిటిని గూర్చి విచారించుచుండును. నూలును చేయుట, బట్టలను నేయుట, చర్మములను తయారుచేయుట, రంగులుచేయుట, వేరు వేరు నూనెల పిండిని తయారుచేయుట మొదలయిన వ్యక్తులన్నిటిని జేతనలో వృద్ధిచేయడము మొదలైన వాటిని గూర్చి ఆయన సంబంధము కలిగియుండును.

ఒక మంత్రి ఆర్మీ కాలనీ చూచుచుండును.

ఇదివరకునై కలెక్షన్ సారాంశము మనజేతనలో చే యింది అమృతముకూ ఉండడము ఇకమీదట మందిర కార్యో ఆలోచించి దానివిషయమై ఏమి మార్పులు జేయవ లసి ఉంటుందో ఆయన విచారించవలసిఉంటుంది

గవర్నరు మంత్రులతోకలిసి జరిపించవలసి ఉండే ముఖ్యమైన రాజ్యవ్యవహారములు ఇవియ్యాయున్నవి. ఈ కృ తవహారములు ఈమంత్రులు ప్రజలు చట్టసభకు కొరకొనే సభ్యుల ఇష్టమునకు వ్యతిరేకముగా జరిపించరాదు. ఈ వ్యవహారములను వివేకముతో జరిపించుచున్నామని వారు ఆ సభ్యులకు సమ్యక్ము ప్రబోధము చేయవలసి ఉంటుంది.

ఈ విధముగా ఆ మంత్రులు జరిపించవలసిన కృతవహార

ములు ఎంతోకావలసినవయినను ముందులో మూడు సంఖ్యలుగానే గ్రహించవలెను. పిల్లలయొక్క విద్యాభ్యాసము కృతవహారము యొక్క అభివృద్ధి విచారము ఉండడము కంటే ఎక్కువ అవశ్యమైనదని నేరొకటి ఉండవలెను. ఇటువంటి రాజ్యవ్య వహారములనుగూర్చి ఆ మంత్రులు ఇకమీదట ఉత్తరవాదుల యి ఉంటారు. విద్యా కాళిదాసు వ్యవసాయ కాళిదాసు ఇకమీదట ఆయంతుల ఉత్తరవులకు లోబడి పనిచేయవలసి ఉంటుంది.

విద్యావిషయమునకు వ్యవసాయము విషయమునకు మాత్రమేగాక ఆ మంత్రులు జరిపించవలసియుండే ఇతరమైన రాజ్యవ్యవహారములనుకూడను చాలా ముఖ్యమైనవే. వానప్రస్థ ల ఆశ్రమాలు వృద్ధిచేయుటకు తగిన ఏర్పాటులను చేయవల సియున్నది. కర్షకసహాయ సంఘములను వారు ఇంకను ఎచ్చ రించవలసియుంటుంది. మరొక కృత్యము ఇప్పుడుమరొకటి కలసింది తెప్పించుకొంటూవున్న వస్తువులన్నిటికూమేజేతనకొన గలిగే లాగున చేతనకుల కాళిదాసు కొత్తవస్తువుల కొత్తచేతిముల ను వారి నేర్పడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాడు. ఈ పని లా గాజరిగిన తరువాత మనవారు ఎక్కువభరితవుతాము. కూ రివాల్యూషన్ చేసుకొనేవారికి ఎప్పుడు కూరి నుండుకాదు ట్టుతుంది. గవర్నరు ఒక మంత్రి ఈ కాళిదాసుమీద అధికారియై యుండి ఈ పనిని ఎట్లా లాగాజేయవలసి ఉంటుందో విచారించు జరిపించవలసి ఉంటుంది.

ఇకను ఆర్మీ కాలనీగూర్చి ఆఫీసర్, మనవారి పనివారు కలుగు సారాంశము లాగడము ఉండేటట్టున్నా వారు లాగడము తప్పని సరియై యున్న యెడల వారు అభయ పడుచున కొద్దిగా మాత్రమే లాగేటట్టున్నా వారికి నేర్పిగాని, బలవంతపెట్టిగాని అట్లాచేయించడమైనా,యెదలని కొన్నేండ్ల నుండి కొందరకున్నా గవర్నరు ఈ విషయముగూర్చి ఏమి చేయవలెనో ఒక మంత్రి ఇకమీదట ఆలోచించవలసి యుం టుంది.

ఇటువంటి గొప్ప కృతవహారములన్నిటిని మన గవర్నరు గారు ఆ మంత్రుల సహాయముతో చట్టసభవారి కోరికలప్రకారము జరిపించ వలసియుంటుంది.

గవర్నరు ఆ చట్టసభలో సభ్యులయియుండడానికి అర్హులయినవారిని మాత్రమే మూడు ఏళ్లపాటుకొండేము విక్రీ లి అగత్యమైయున్నది. మూడు కొరకొనే ఆ సభ్యులు మూడు ఏ ఏ మేలో ఏ ఏ కేడో గ్రహించగలవారయియుండవలెను. మూ మేమునయు మూడు చేయవలసియున్న పనులను గూర్చి మూడు కొరకొనే సభ్యులు ఆ మంత్రులకు చక్కగా తెలి యజేయగలవారయి యుండవలెను. మూ మేముకొరకొను పని చేస్తుండే మూడుమంత్రులను వారు మెచ్చుకొనుచును, అని నేకముతో మనజేనే వారిని ఖండించుచును ఉండేవారయి యుండవలసి ఉంటుంది. మూడు ఆచట్టసభకు అర్హులయినవారిని కొరకొనడమందు తగిన శ్రద్ధ పుచ్చుకొనవలెను, ఆ మంత్రులు మూ వ్యవహారములను చక్కగా జరిపించవలసి పోతారు. అప్పుడు రాజ్యవ్యవహారములు చేడిపోయి ప్రజలకు నష్టము కలుగకమానదు.

నీమబాగు రవాణాకు స్త్రీమరేకావలెను.

భారతజేతనలోని రైల్వేలకు నిరంతరము ఒత్తికలుగు చున్నందున అనగా యింతగా ఉపయోగించవలసి వచ్చి నందునను సమైక్యతెక్నిక గలుగుచున్నందునను రాక్షసి బాగును భారతజేతన రైల్వేలయందు కొనుగోలు చేయు వారికి ఆ బాగును యింతటినుండియు స్త్రీచక్రమీద పెనుమతి చేయవలసినదే గాని రైల్వేమీద ఎరుమతి చేయకూడ దని రైల్వేబోర్డువారు చెప్పుచున్నాడు. యుద్ధమునకు పూర్వ మట్టి పద్ధతియై యుండెడిది. ఆపద్ధతినే మరల అవలంబించుట మాత్రమగును. కిడ్నాపూత దాడులనుండి యింక మొత్తము కన్న ఎత్తువబాగు ఎరుమతి చేయకూడ దని నిర్ణయించ బడినప్పటికి యింకను ఎత్తువబాగు కావలెనని కొరకుచు నున్నాడు. ప్రస్తుతపు రైల్వేబోర్డువారి ఉపపాదనలు అతలం బించువలసినవికాదు భారతజేతనముండి మనము బాగు ఎరు మతిమీద కంట్లాడుండవలెనని ఉపసాహించవలెను.

యుద్ధ ముంక మొందినందున కర్తవ్యమును అటాంకమును గలుగజేయు యింతటినుండును ప్రజలేపెట్టుకొనుటకు భారత ప్రభుత్వము యుద్ధముకులేదు గాని జేతనలోని కర్మాగార ములు మారవలెను నిర్మించవలసిపూర్వమయిన జేతన లోని సాధారణ వ్యాపార మంతయు అడుగంటిన దనియు, భారతజేతనలోని పరిశ్రమ లనేకము, ముఖ్యముగా తిన్నెతిన్నె

పరిశ్రమలు బాగు సరఫరా లేనందున చాలా సంకట పడుచున్న వనియు ప్రభుత్వమువారికి తెలియును. బాగు ముఖ్యముగా బొంబాయి, కరాచి యెలలకు గలవనుండి రైల్వేలయందు బాగును తీసికపోవుటకు వాగెను. చాలా ఉపయోగించు చున్నందునను పరిశ్రమల కిట్టి సంకటములు కలిగినవి. కిడ్నా పూతకు బాగునుకంటే అక్కడినుండి సమాద్రముమీద ఎరు మతిచేయు పద్ధతి చేర్చుటచేసి కన్యములు తొలగించవలెనని ప్రభుత్వమువారుగ్రహించవలెను. దక్షిణఆఫ్రికానుండి రైల్వేలలో బాగు ఎరుమతి చేయకూడ దని సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారు అటంకము లేర్పరిచిన సంగతిని ప్రభుత్వమువారు గ్ర హించవలసి యున్నాడు.

జేతనలోని వాణిజ్యసంఘమువారు కూడ రైల్వేబోర్డు వారిఉపపాదనలతో ఏకీభవించుచున్నా మని ఛౌబర్ ఆఫ్ కామర్సువారు తెలియజేయుచున్నాడు. బెంగాల్ ఛౌబర్ వారిచే నియమించబడిన రైల్వే బోర్డు ప్రతినిధులును, భారత ప్రభుత్వప్రతినిధులును సమావేశమయి జరిపిన సభయు నీవిష యము చర్చించి ఏర్పాటుపరిచినది కుదకు ఆసభయందు సమా వేశమయిన బెంగాల్ ఛౌబర్ ఆఫ్ కామర్సు ప్రతినిధులు, బెం గాల్ నేమల్ ఛౌబర్ ఆఫ్ కామర్సు ప్రతినిధులు, కిశన్ ను ఇండియన్, బెంగాల్ కాగ్రూర్, తుఫ్తర్ బెంగాల్ రైల్వే లప్రతినిధులును, ఇండియన్ మైనింగ్ సంఘము, ఇండియన్ మైనింగ్ ఫెడరేషన్, కలకత్తా పోర్టుకమిషన్లు, క్షిణిగు టాను, కలకత్తా వాణిజ్యసంఘములు, ఏకగ్రీవముగ రయిల్వే బోర్డువారి ఉపపాదనకు అంగీకరించిరి. కాబట్టి జూలై 21 క తేది నుండి యింకనులేరిది ఇండియానుండి బాగు ఎరుమతి చేయరాదని బాగు ఎరుమతిని బహిష్కరించు చుండు లాత్మాలి క ము గా నొకటి రూపము చేయ బడినది. మరయు యాతీర్మాత సారాంశము బొంబాయి, కరాచి, మదరాసు తీరములలోని బాగుకొనుగోలు చేయు వర్తకులకు బాగును సమాద్రముమీదమాత్రము రవాణా చేసి కొవలెనని తెలియజేయును ప్రయోగించవలెను. ఆగష్టుమాసం రవాణావర్తమాత్రము కొనుగోలు వర్తకులకు వాగెను (కేరళకు మగు కట్టకులమీద వెడకటికలెనె సరఫరా చేయవలెను. నవంబరు మాసమునుండి భారతజేతనలోని కిడ్నాపూత కేపు నకు తప్ప తిమ్మరైవులకు బాగు ఎరుమతిచేయవలెను వాగె నులు సరఫరా చేయవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే చేయబడిన యాక్రింకి తీర్మానమువై ఉపసాహించిన పథకాని ప్రతినిధుల యావన్నుండి అంగీకారమునుబడిన చేయబడినది. కల కత్తానుండి విజేతనుల కెచ్చెడికేగినాని ఎరుమతి చేయవలెను బాగును రైల్వేలకు యుండవలెను. కలకత్తా కన్యము కేర్ప రగు ఏ. నాన్వి. లాయ్డ్ గారు రైల్వేలకు ఆఫీసరుగా నుల కును. ప్రతి నెలయుండు కిడ్నాపూతనుండి 250000 టన్నుల బాగు ఎరుమతి నిమిత్తము సరఫరా చేయవలెను. మరి యు యీ మొత్తము యాక్రింక తెలియవలసిన పేర్లతో అట్లాలు చేయవలెను.

(అ) రామల్ ఇండియన్ మెరైన్, బర్మా, మదరా సు, సిగోను రైల్వేలకును,

(క) బర్మాకు కాకులినట్టి బాగున్ను, ఇండియన్ రైవులకు బంకరింగు నిమిత్తమును.

(గ) ఇండియా సామ్రాజ్యమున నుండు రైవులకు బంక రింగు నిమిత్తమును, వైదికముగా సరఫరా చేయవలెను. విజే తములకు ఎరుమతి చేయవలసిన బాగు మొత్తమును నిర్ణయి తువలెను. మరయు భిన్నములు కొలహో, ఏడెన్, సింగపూరు లకు బాగు ఎరుమతి చేయకూడదు. ఎరుమతి నిమిత్తము రై నున్న కావలసినవారు కలకత్తాలోని లాయ్డ్ గారికి ప్రాప్తి కొ నవలెను. బాగు ఎరుమతి బహిష్కరము ఇండియాకేపులన్ని టికిన వర్తిండును. ఇండియా రైవులకుకీ స్త్రీచక్రమై ఎరుమతి చేయువారి కందంకిని రైవుల కావలెను. అయి రైవులలోని కన్యము కేరళకుకే రైవుల నిమిత్తము వాగికికొనవలెను.

హాజియాత్రిములు, కలరా— బొంబాయిలో స్త్రీచక్ర కొరకు నిరీక్షించుచుండిన హాజియాత్రిములకు కలరా అధికము గా తగులుచున్నది. కలరా వ్యాధికిమును దివారియందును బొం బాయి పురపాలకసంఘమువారు తగినశ్రద్ధకు తీసికొని ప్రత్యేక ముగ యొక దాక్షిణ్యము అందు నిమిత్తము యేర్పాటుచేసెడి. ప్ర తి దినమును జేరుకు నేను మహమ్మదీయులు యాత్రిములుగా కన్యమున్నాడు. తిమ్మరావారి కంకరికిని గృహవర్తములు తీసి కొంతమంది ప్రాథమ మార్కెట్టులోని సువర్ణముల రాకముల ముద్దములందును, గొప్పగొప్ప మహమ్మదీయుల యింక సా రావలలోను పడుచుండున్నాడు. ప్రస్తుతము కొంత భాగమునకు యాత్రిములు బొంబాయికి రావలసిన సలహా నిచ్చుచున్నాడు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వల న్యత్వము

తల నొప్పులకు

తేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన

మీ వైకము మీకు

అయ్యబడును.

వనమూలికలచే

చేయబడును.

నువాసన గలది.

గుణమధికము

పంచభావము

చూచి కొనిన

మోనముండదు.

ఒకసారి పరీక్షించి

చూడుదు.

చక్కని డబ్బితో

వల గల అంబాయి.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి.పి.

వి. కంబార్లెట్టి వీధి, బొంబాయి.

108, ప్రభు రోడ్డు, బొంబాయి.

విశ్వానికి భక్త భక్తమును యిందెయ్య వలెను మునుపటి కాలమునందును

కావినీయా అయ్యలు (కవి)

విశ్వానికి భక్త భక్తమును యిందెయ్య వలెను మునుపటి కాలమునందును

కావినీయా అయ్యలు (కవి)

విశ్వానికి భక్త భక్తమును యిందెయ్య వలెను మునుపటి కాలమునందును

కావినీయా అయ్యలు (కవి)

మంచి గుణముగల కాశ్మీరీయావధములు.

MANJUSHTATHE QUOTH

బృహత్ మంజుష్టాదిత్వద్

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రతీ ప్రయత్నము.

పీచాను పీచాను 0-12-0.

CHANDRAPRABHI GUTI

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ

చేయును. తులం 1-12-0.

VASAVALEHA

వాసవలేహము

వ్యాధులకు మంచిమందు.

పీచాను పీచాను 0-10-0.

మృదావరములన్నియును గ్రేయకాగిలో

జరగజరగములకు Correspondence in English

బాంబాయి ఫార్మస్యూటికల్

వర్క్స్

బొంబాయి నెం 13.

The Gandu Pharmaceutical Works Ltd.

The Ayurvedic Pharmacists.

Elphinstone Road, Bombay, 13.

విప్రేక్షా నిహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనాపధి సారసపరిల్లా

అమృతమును రక్తములను జనించు వాద్యములను

మిక్కిలి కీర్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనాపధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము.

ప్రాప్తియందు:- పి. డి. సావంత్,

గౌరవనీయవాడీ, నెం 2, బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Panaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

అంద్రోద్ధమము

ముదటి యే బాంధ్ర మహావనభలయందలి

మలయచందనము

కశీయా అను తెగలోగలదు

కశీయా అను తెగలోగలదు

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము